Ετήσια έκθεση του ΕΕΣ για το 2025 – Γλωσσάριο

Όρος	Επεξήγηση
Αγοραστική δύναμη	Η αξία ενός δεδομένου χρηματικού ποσού, εκφραζόμενη ως η ποσότητα των αγαθών και των υπηρεσιών που μπορεί να αγοραστεί έναντι αυτού.
Αδελφοποίηση	Μηχανισμός για την ανάπτυξη ικανοτήτων σε εξειδικευμένους τομείς, στο πλαίσιο του οποίου ένας φορέας σε χώρα-εταίρο λαμβάνει στήριξη από αντίστοιχο φορέα κράτους μέλους της ΕΕ.
Αίτηση ενίσχυσης με γεωχωρικά στοιχεία (ΑΕΓΣ)	Διαδικτυακό εργαλείο για την υποβολή αιτήσεων γεωργικών ενισχύσεων βάσει έκτασης.
Ακαθάριστο εθνικό εισόδημα (ΑΕΕ)	Καθιερωμένος τρόπος μέτρησης του πλούτου μιας χώρας, βάσει των εσόδων της τόσο από εγχώριες πηγές όσο και από το εξωτερικό.
Αλιευτική πίεση	Οι επιπτώσεις της αλιείας στους ιχθυοπληθυσμούς.
Άμεσες δαπάνες	Έξοδα τα οποία πραγματοποιεί δικαιούχος και τα οποία συνδέονται με συγκεκριμένο έργο ή δράση της ΕΕ.
Άμεση διαχείριση	Διαχείριση ταμείου ή προγράμματος της ΕΕ αποκλειστικά από την Επιτροπή. Αντιδιαστέλλεται προς την επιμερισμένη ή την έμμεση διαχείριση.
Άμεση επαλήθευση	Εξακρίβωση που πραγματοποιείται, στο πλαίσιο ενημερωτικής επίσκεψης, επί ορισμένων πτυχών του καθορισμού του ακαθάριστου εθνικού εισοδήματος ενός κράτους μέλους.
Άμεση στήριξη / άμεση ενίσχυση	Ενίσχυση, κυρίως στρεμματική, που καταβάλλεται απευθείας στους γεωργούς στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Εγγυήσεων.

Όρος	Επεξήγηση
Αμοιβή	Στις συμβάσεις με αξιολογούμενους κατά πυλώνες οργανισμούς, κατ' αποκοπή ποσό που υπολογίζεται ως ποσοστό των επιλέξιμων άμεσων δαπανών και καλύπτει έξοδα τα οποία, μολονότι δεν συνδέονται άμεσα με χρηματοδοτούμενες από την ΕΕ δραστηριότητες, προκύπτουν στο πλαίσιο της υλοποίησής τους και είναι αναγκαία για τον σκοπό αυτό. Παλαιότερα ήταν γνωστή ως «έμμεσες δαπάνες».
Ανακτήσιμος ΦΠΑ	Ο ΦΠΑ που υποκείμενο στον φόρο πρόσωπο δύναται να αφαιρέσει από το ποσό του ΦΠΑ που οφείλει στις φορολογικές αρχές, επειδή έχει ήδη καταβάλει το αντίστοιχο ποσό κατά τις αγορές αγαθών και υπηρεσιών.
Ανάληψη υποχρέωσης	Ποσό στον προϋπολογισμό που προορίζεται ειδικά για τη χρηματοδότηση συγκεκριμένης δαπάνης, όπως δαπάνη προβλεπόμενη σε σύμβαση ή συμφωνία επιχορήγησης. Για κάθε ανάληψη υποχρέωσης πρέπει να υπάρχει αντίστοιχη πίστωση ανάληψης υποχρέωσης.
Ανοικτό σημείο σχετικά με τους ΠΙΠ	Επιφύλαξη που διατυπώνει η Επιτροπή όσον αφορά τα σχετικά με τους ΠΙΠ στοιχεία στους λογαριασμούς εσόδων ενός κράτους μέλους.
Αντίκτυπος	Οι μακροπρόθεσμες συνέπειες ενός ολοκληρωμένου έργου ή προγράμματος, οι οποίες μπορεί να είναι κοινωνικοοικονομικές, περιβαλλοντικές ή χρηματοοικονομικές.
Αντιπροσωπευτική στατιστική δειγματοληψία	Εφαρμογή στατιστικών τεχνικών για την κατάρτιση δείγματος που αντικατοπτρίζει τα χαρακτηριστικά του πληθυσμού από τον οποίο αυτό έχει αντληθεί.

Όρος	Επεξήγηση
Αντιπροσωπευτικό ποσοστό σφάλματος	Στατιστική εκτίμηση του σφάλματος που περιέχει ένας πληθυσμός ελέγχου, βάσει ελεγκτικών δοκιμασιών που διενεργούνται επί αντιπροσωπευτικού δείγματος πράξεων από τον εν λόγω πληθυσμό.
Αξιολόγηση κατά πυλώνες	Η αξιολόγηση από μέρους της Επιτροπής των κανόνων και των διαδικασιών που εφαρμόζονται από οργανισμούς-εταίρους στο πλαίσιο της έμμεσης διαχείρισης, προκειμένου τα οικονομικά συμφέροντα της ΕΕ να διασφαλίζονται στον ίδιο βαθμό με αυτόν στον οποίο διασφαλίζονται στο πλαίσιο της άμεσης διαχείρισης.
Άξονας προτεραιότητας	Βασικός στόχος επιχειρησιακού προγράμματος, διακρινόμενος σε μία ή περισσότερες επενδυτικές προτεραιότητες.
Απαλλαγή	Ετήσια απόφαση που λαμβάνει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, με την οποία δίνει στην Επιτροπή την οριστική έγκρισή του για τον τρόπο με τον οποίο εκτελέστηκε ο προϋπολογισμός.
Απάτη	Η εκ προθέσεως και παράνομη παραπλάνηση για τον προσπορισμό υλικού οφέλους, η οποία στερεί από τρίτο περιουσιακά στοιχεία ή χρήματα.
Αποδέσμευση	Ακύρωση από την Επιτροπή του συνόλου ή μέρους ανάληψης υποχρέωσης που δεν έχει χρησιμοποιηθεί.
Αποδοτικότητα	Η βέλτιστη δυνατή σχέση μεταξύ χρησιμοποιηθέντων πόρων, αναληφθεισών δραστηριοτήτων και επιτευχθέντων στόχων.
Αποθεματικό αλληλεγγύης και επείγουσας βοήθειας (SEAR)	Ειδικός μηχανισμός της ΕΕ για απόκριση σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης που ανακύπτουν από μείζονες φυσικές καταστροφές, κρίσεις στον τομέα της δημόσιας υγείας και ένοπλες συγκρούσεις.

Όρος	Επεξήγηση
Αποθεματικό για την Ουκρανία	Ειδικό μέσο της ΕΕ που παρέχει μη επιστρεπτέα στήριξη και εγγυήσεις από τον προϋπολογισμό και μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τη χρηματοδότηση του Μέσου Διευκόλυνσης για την Ουκρανία.
Αποθεματικό επίδοσης	Πόσο του προϋπολογισμού που διατίθεται για δαπάνες στο πλαίσιο των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων και το οποίο παρακρατείται έως ότου επιτευχθούν συγκεκριμένες τιμές-στόχος.
Αποθεματικό ευρωπαϊκής αλληλεγγύης	Ειδικό μέσο της ΕΕ που στηρίζει τα κράτη μέλη της και τις υπό ένταξη χώρες για την ανταπόκριση σε μείζονες φυσικές καταστροφές και καταστάσεις έκτακτης ανάγκης στον τομέα της δημόσιας υγείας.
Αποθεματικό προσαρμογής στο Brexit	Ταμείο για τη στήριξη των κρατών μελών, των περιφερειών και των κλάδων που επλήγησαν περισσότερο από την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ, ώστε να αντιμετωπίσουν τις αρνητικές επιπτώσεις αυτής της αποχώρησης.
Αποκεντρωμένος οργανισμός	Ανεξάρτητο όργανο της ΕΕ που συγκροτείται για αόριστο χρονικό διάστημα, προκειμένου να λειτουργήσει ως κέντρο εμπειρογνωσίας και να αναλάβει καθήκοντα που συμβάλλουν στην ανάπτυξη και την υλοποίηση πολιτικής της ΕΕ.
Αποπληθωριστής	Στατιστικό εργαλείο που χρησιμοποιείται για την αναπροσαρμογή ιστορικών τιμών, προκειμένου να ληφθεί υπόψη ο μεταγενέστερος πληθωρισμός και να καταστεί δυνατή η διαχρονική σύγκριση των τιμών.
Απόρριψη	Ανεπιθύμητα αλιεύματα που απορρίπτονται στη θάλασσα.

Όρος	Επεξήγηση
Απορρόφηση	Είσπραξη ενωσιακής χρηματοδότησης από κράτος μέλος, αφότου εκπληρωθούν οι προϋποθέσεις πληρωμής.
Αποσυνδεδεμένη (εισοδηματική) στήριξη	Ενισχύσεις της ΕΕ προς γεωργούς, οι οποίες δεν συνδέονται με την παραγωγή συγκεκριμένου προϊόντος.
Αποτέλεσμα	Η άμεση επίδραση έργου ή προγράμματος μετά την ολοκλήρωσή του, όπως η βελτίωση της απασχολησιμότητας όσων συμμετείχαν σε πρόγραμμα μαθημάτων ή η βελτιωμένη προσβασιμότητα έπειτα από την κατασκευή νέου δρόμου.
Αποτελεσματικότητα	Ο βαθμός επίτευξης των επιδιωκόμενων στόχων μέσω των δραστηριοτήτων που αναλαμβάνονται.
Απόφαση για τη σύνδεση ΥΧΕ-ΕΕ	Απόφαση για τη σύναψη εταιρικής σχέσης μεταξύ της ΕΕ και των υπερπόντιων χωρών και εδαφών της, με σκοπό την υποστήριξη της βιώσιμης ανάπτυξης των δεύτερων και την προώθηση των αξιών και προτύπων της ΕΕ.
Απώθηση ιδιωτικών επενδύσεων	Οικονομικό φαινόμενο κατά το οποίο αύξηση των δημόσιων δαπανών προκαλεί πτώση των ιδιωτικών επενδύσεων.
Αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή	Όρος με τον οποίο αναφέρονται το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά την άσκηση των εξουσιών λήψης αποφάσεων σε θέματα προϋπολογισμού της ΕΕ.
Αρμόδιες για ένα πρόγραμμα αρχές	Συλλογικός όρος που περιλαμβάνει τη διαχειριστική αρχή, την αρχή πιστοποίησης και την αρχή ελέγχου στον τομέα των δαπανών συνοχής.

Όρος	Επεξήγηση
Αρχή ελέγχου	Ανεξάρτητη εθνική οντότητα υπεύθυνη για τον έλεγχο των συστημάτων και των πράξεων ενός προγράμματος δαπανών της ΕΕ.
Αρχή πιστοποίησης	Φορέας που ορίζει κράτος μέλος για να πιστοποιεί την ακρίβεια και τη συμμόρφωση των δηλώσεων δαπανών και των αιτημάτων πληρωμής.
Άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων	Προσομοίωση για την αξιολόγηση της ικανότητας χρηματοπιστωτικού ιδρύματος να αντεπεξέλθει σε διάφορα σενάρια καταστάσεων κρίσης.
Άσυλο	Προστασία που παρέχει κράτος σε πρόσωπα προερχόμενα από άλλη χώρα, που την εγκαταλείπουν προκειμένου να διαφύγουν δίωξη ή σοβαρό κίνδυνο.
Βάση δεδομένων Arachne	Εργαλείο εξόρυξης δεδομένων που αναπτύχθηκε από την Επιτροπή προς υποστήριξη των διαχειριστικών αρχών στη διοίκηση και τη διαχείριση πολλών ταμείων της ΕΕ.
Βάση ΦΠΑ / Βάση υπολογισμού του ΦΠΑ	Συνολική αξία των αγαθών και υπηρεσιών στα οποία εφαρμόζεται ο ΦΠΑ.
Βασική εισοδηματική στήριξη για τη βιωσιμότητα	Ετήσια άμεση ενίσχυση που καταβάλλεται σε γεωργούς ανά δηλωθέν επιλέξιμο εκτάριο γης και δεν συνδέεται με την παραγωγή. Αντικατέστησε το καθεστώς βασικής ενίσχυσης το 2023.
Βασικός δείκτης επιδόσεων (ΒΔΕ)	Ποσοτικοποιήσιμο μέτρο των επιδόσεων έναντι βασικών στόχων.
Βεβαίωση	Προσέγγιση που χρησιμοποιείται για την παροχή ελεγκτικής διασφάλισης σχετικά με χρηματοοικονομικές πληροφορίες, άλλα στοιχεία ή συγκεκριμένες παραδοχές που προέρχονται από την ελεγχόμενη οντότητα.

Όρος	Επεξήγηση
Βελτίωση της νομοθεσίας	Έννοια που καθοδηγεί τη χάραξη πολιτικής και τη νομοθετική διαδικασία της ΕΕ, και στηρίζεται στην αρχή σύμφωνα με την οποία μια ρύθμιση θα πρέπει να επιτυγχάνει τους στόχους της με το ελάχιστο δυνατό κόστος και να σχεδιάζεται με τρόπο διαφανή, βάσει τεκμηρίωσης και με τη συμμετοχή των πολιτών και των συμφεροντούχων.
Βιώσιμη αλιεία	Αλιευτικές πρακτικές οι οποίες δεν οδηγούν στη συρρίκνωση των ιχθυαποθεμάτων και ελαχιστοποιούν τον περιβαλλοντικό αντίκτυπο.
Βιώσιμη ανάπτυξη	Προσέγγιση της ανάπτυξης, η οποία λαμβάνει υπόψη μακροπρόθεσμες επιταγές, όπως η βιωσιμότητα των αποτελεσμάτων, η διατήρηση του περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων και η κοινωνική και οικονομική ισότητα.
Γενικό καθεστώς αιρεσιμότητας	Σύστημα στο πλαίσιο του οποίου ένα κράτος μέλος οφείλει να τηρεί κανόνα δικαίου, προκειμένου να λάβει χρηματοδότηση από την ΕΕ.
Γενικό πρόγραμμα	Πρόγραμμα του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Γειτονίας, στο πλαίσιο του οποίου διατίθενται κεφάλαια σε διάφορες χώρες που πληρούν ορισμένες προϋποθέσεις, συμπληρωματικά προς τη βασική χρηματοδότηση που τους χορηγείται.
Γενικός κανονισμός απαλλαγής κατά κατηγορία (ΓΚΑΚ)	Κανονισμός της ΕΕ που επιτρέπει ορισμένα είδη μέτρων κρατικών ενισχύσεων χωρίς να απαιτείται κοινοποίησή τους στην Επιτροπή.
Γεωργικό εισόδημα συντελεστών παραγωγής	Εισόδημα από τη γεωργία, αναλυόμενο στα συστατικά στοιχεία του (γη, εργασία και κεφάλαιο).

Όρος	Επεξήγηση
Γεωργο-περιβαλλοντικο-κλιματική δέσμευση	Προαιρετική πρακτική που βαίνει πέραν των συνήθων περιβαλλοντικών απαιτήσεων και παρέχει στους γεωργούς δικαίωμα ενίσχυσης από τον προϋπολογισμό της ΕΕ.
Δειγματοληψία κατά κρίση	Σε αντιπαραβολή με τη στατιστική δειγματοληψία, διαδικασία κατά την οποία ο ελεγκτής ασκεί τη διακριτική του ευχέρεια, προκειμένου να επιλέξει από συγκεκριμένο πληθυσμό τα στοιχεία επί των οποίων θα διενεργήσει ελεγκτικές δοκιμασίες, προς ικανοποίηση προκαθορισμένων κριτηρίων.
Δειγματοληψία νομισματικής μονάδας (MUS)	Στατιστική μέθοδος δειγματοληψίας στο πλαίσιο της οποίας η πιθανότητα να επιλεγεί μια συγκεκριμένη πράξη είναι ανάλογη του μεγέθους της.
Δείκτης αποτελέσματος	Μετρήσιμη μεταβλητή που παρέχει πληροφορίες για την αξιολόγηση των άμεσων συνεπειών των υποστηριζόμενων έργων στον πληθυσμό-στόχο.
Δείκτης του Ρίο	Δείκτης ορισθείς από τον ΟΟΣΑ, που υποδηλώνει τον βαθμό στον οποίο μια δραστηριότητα συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων των τριών συμβάσεων του Ρίο των Ηνωμένων Εθνών.
Δευτερογενής πώληση	Πώληση μετοχών μετόχου σε νέο επενδυτή χωρίς να μεταβληθεί το συνολικό ιδιοκτησιακό καθεστώς της εταιρείας.
Δήλωση διασφάλισης (ΔΔ)	Δήλωση που δημοσιεύεται στην ετήσια έκθεση του ΕΕΣ, στην οποία παρουσιάζονται οι ελεγκτικές γνώμες του σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών της ΕΕ, καθώς και σχετικά με την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται.

Όρος	Επεξήγηση
Δήλωση διασφάλισης γενικού διευθυντή / γενικής διευθύντριας της Επιτροπής	Δήλωση γενικού διευθυντή / γενικής διευθύντριας της Επιτροπής, στο πλαίσιο της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων, αναφερόμενη στην πληρότητα και την ακρίβεια των λογαριασμών, στη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται, στη λειτουργία των συστημάτων εσωτερικών δικλίδων και την τήρηση των αρχών της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.
Δήλωση επιδόσεων των προγραμμάτων (ΔΕΠ)	Παράρτημα της ετήσιας έκθεσης για τη διαχείριση και τις επιδόσεις στο οποίο παρουσιάζεται επισκόπηση της υλοποίησης και των επιδόσεων όλων των προγραμμάτων δαπανών της ΕΕ.
Δήλωση προγράμματος	Αιτιολόγηση των επιχειρησιακών πιστώσεων που ζητά η Επιτροπή για κάθε πρόγραμμα δαπανών στο σχέδιο ετήσιου προϋπολογισμού, βάσει της μετρούμενης μέσω δεικτών υλοποίησής του σε προηγούμενα έτη.
Δημιουργική Ευρώπη	Πρόγραμμα της ΕΕ για την υποστήριξη των τομέων του πολιτισμού και της δημιουργίας.
Δημοσιονομική διόρθωση	Μέτρο για την προστασία του προϋπολογισμού από δαπάνες που σχετίζονται με περιπτώσεις παρατυπίας ή απάτης, μέσω της απόσυρσης ή της ανάκτησης κονδυλίων για την αντιστάθμιση αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών για έργα ή προγράμματα που στηρίζονται από την ΕΕ.
Δημοσιονομική στήριξη	Απευθείας μεταφορά ενωσιακής ενίσχυσης στο εθνικό δημόσιο ταμείο χώρας-εταίρου, εφόσον πληρούνται ορισμένες προϋποθέσεις.

Όρος	Επεξήγηση
Δημοσιονομικός κανονισμός	Κύριο σύνολο κανόνων που διέπουν τον τρόπο με τον οποίο διαμορφώνεται και χρησιμοποιείται ο προϋπολογισμός της ΕΕ, καθώς και τις συνδεδεμένες διαδικασίες, όπως το σύστημα εσωτερικών δικλίδων, η αναφορά στοιχείων, ο έλεγχος και η απαλλαγή.
Διαδικασία εκατέρωθεν ακρόασης	Διαδικασία κατά την οποία η Επιτροπή ανταλλάσσει απόψεις με τον ελεγχόμενο φορέα ή την ελεγχόμενη υπηρεσία σχετικά με τα αποτελέσματα των ελέγχων δικλίδων που διενήργησε, προκειμένου να διασφαλίσει το βάσιμο των αποτελεσμάτων αυτών.
Διαδικασία εκκαθάρισης επιδόσεων	Διαδικασία με την οποία η Επιτροπή ελέγχει αν οι δαπάνες που δηλώνουν τα κράτη μέλη στο πλαίσιο των στρατηγικών σχεδίων της ΚΓΠ αντιστοιχούν στις αναφερόμενες εκροές. Έπαυσε να εφαρμόζεται μετά το οικονομικό έτος 2025.
Διαδικασία επί παραβάσει	Διαδικασία με την οποία η Επιτροπή κινείται κατά κράτους μέλους της ΕΕ που δεν εκπληρώνει τις υποχρεώσεις που υπέχει δυνάμει της νομοθεσίας της ΕΕ.
Διαδικασία εποπτικού ελέγχου και αξιολόγησης (ΔΕΕΑ)	Ετήσια εκτίμηση κινδύνου που αφορά τις μεγάλες τράπεζες υπό την άμεση εποπτεία της ΕΚΤ και επικεντρώνεται στις εξής πτυχές: το επιχειρηματικό μοντέλο, την εσωτερική διακυβέρνηση, τους κινδύνους για το κεφάλαιο και τους κινδύνους για τη ρευστότητα.
Διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης	Η αγορά, από δημόσιο φορέα ή άλλη αρχή, αγαθών, έργων ή υπηρεσιών.
Διαδικασία σύναψης σύμβασης με διαπραγμάτευση	Διαδικασία σύναψης δημόσιων συμβάσεων στην οποία συμμετέχει περιορισμένος αριθμός προσφερόντων και στο πλαίσιο της οποίας ο αγοραστής μπορεί να διαπραγματευθεί τους όρους της σύμβασης.

Όρος	Επεξήγηση
Διαδρομή ελέγχου	Καταγραφή της κίνησης δεδομένων εντός λογιστικού ή διοικητικού συστήματος, η οποία καθιστά δυνατή την ιχνηλάτηση των επιμέρους πράξεων.
Διακανονισμός	Η καταβολή του οφειλόμενου υπολοίπου σε κράτος μέλος, ή η ανάκτηση κεφαλαίων από αυτό, προκειμένου να κλείσει πρόγραμμα της ΕΕ.
Διαλειτουργικότητα	Ικανότητα ενός συστήματος να επικοινωνεί και να συνεργάζεται με άλλα, μεταξύ άλλων μέσω της ανταλλαγής δεδομένων.
Διαπραγματευτικό κεφάλαιο	Ένας από τους τομείς εστίασης του κεκτημένου στο πλαίσιο των διαπραγματεύσεων προσχώρησης με τις υποψήφιες χώρες.
Διάστημα εμπιστοσύνης	Στατιστική μονάδα μέτρησης της ακρίβειας των αποτελεσμάτων της δειγματοληψίας, που χρησιμοποιείται κατά τον υπολογισμό ενός ποσοστού σφάλματος.
Διαστρωμάτωση	Μέθοδος δειγματοληψίας στο πλαίσιο της οποίας ένας πληθυσμός υποδιαιρείται σε μικρότερες υποομάδες (στρώματα) με κοινά χαρακτηριστικά.
Διατάκτης	Πρόσωπο υπεύθυνο για την εκτέλεση των εσόδων και των δαπανών οργάνου της ΕΕ.
Διαφοροποιημένη στρατηγική χρηματοδότησης	Μέθοδος χρηματοδότησης της ΕΕ που συνδυάζει διάφορα χρηματοδοτικά μέσα και τεχνικές με σαφή επικοινωνία με τις χρηματοπιστωτικές αγορές και δομημένες σχέσεις με τις τράπεζες.
Διαχειριστική αρχή	Εθνική, περιφερειακή ή τοπική αρχή (του δημόσιου ή του ιδιωτικού τομέα) στην οποία κράτος μέλος αναθέτει τη διαχείριση χρηματοδοτούμενου από την ΕΕ προγράμματος.

Όρος	Επεξήγηση
Διεθνές Συμβούλιο για την Εξερεύνηση των Θαλασσών (ΔΣΕΘ)	Διακυβερνητικός οργανισμός στον τομέα της επιστήμης της θάλασσας, ο οποίος αποσκοπεί στην προώθηση και την ανταλλαγή επιστημονικών γνώσεων σχετικά με την κατάσταση και τη βιώσιμη εκμετάλλευση των θαλασσών και των ωκεανών.
Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ)	Τα πρότυπα χρηματοοικονομικού ελέγχου που εκδίδει η Διεθνής Ομοσπονδία Λογιστών.
Διεθνής θερμοπυρηνικός πειραματικός αντιδραστήρας (ITER)	Διεθνές ερευνητικό έργο που υλοποιείται με τη μορφή εταιρικής σχέσης μεταξύ της ΕΕ και μιας σειράς τρίτων χωρών και του οποίου σκοπός είναι να καταδείξει την επιστημονική και τεχνολογική εφικτότητα ενός αντιδραστήρα σύντηξης πλήρους κλίμακας.
Διευρωπαϊκό δίκτυο (ΔΕΔ)	Δίκτυο διασυνοριακών υποδομών μεταφορών, ενέργειας ή τηλεπικοινωνιών, που δημιουργείται για την υποστήριξη και την ενίσχυση της λειτουργίας της ενιαίας αγοράς της ΕΕ με τη διευκόλυνση της ελεύθερης κυκλοφορίας προσώπων, αγαθών και υπηρεσιών.
Δικαιούχος	Φυσικό ή νομικό πρόσωπο που επιχορηγείται ή δανειοδοτείται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ με σκοπό την υλοποίηση έργου ή προγράμματος.
Δικαίωμα ενίσχυσης	Μεταβιβάσιμο δικαίωμα, βάσει του οποίου ένας ενεργός γεωργός δικαιούται να λάβει στήριξη από την ΕΕ, εφόσον αυτό δηλώνεται από κοινού με επιλέξιμη γεωργική γη.
Διορθωτική ικανότητα	Μέτρο που χρησιμοποιεί η Επιτροπή για την εκτίμηση του επιπέδου μελλοντικών διορθώσεων.
Διυπηρεσιακή διαβούλευση	Επίσημη διαδικασία στο πλαίσιο της οποίας μια υπηρεσία της Επιτροπής ζητεί τη συμβουλή ή τη γνώμη άλλων υπηρεσιών σχετικά με κάποια πρόταση.

Όρος	Επεξήγηση
Δράση συνοχής για τους πρόσφυγες στην Ευρώπη (CARE)	Μηχανισμός για την ταχεία ανακατανομή πόρων, ώστε τα κράτη μέλη και οι περιφέρειες να μπορούν να παρέχουν στήριξη έκτακτης ανάγκης σε όσους εγκαταλείπουν τις εστίες τους εξαιτίας του πολέμου στην Ουκρανία.
Δράση της Ένωσης	Στο πλαίσιο του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, έργο στο οποίο συμμετέχουν περισσότερα κράτη μέλη ή το οποίο παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την ΕΕ.
Δυνάμει υποψήφιο μέλος	Χώρα ή έδαφος με σαφή προοπτική προσχώρησης στην ΕΕ στο μέλλον, που δεν έχει ωστόσο ακόμη λάβει καθεστώς υποψήφιας χώρας.
Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής (SWD)	Μη δεσμευτικό έγγραφο της Επιτροπής, καταρτιζόμενο προκειμένου να αποτελέσει τη βάση συζήτησης, είτε εντός είτε εκτός του οργάνου.
Εγγυήσεις για τη Νεολαία	Πλαίσιο πολιτικής της ΕΕ βάσει του οποίου παρέχονται σε νέους ευκαιρίες απασχόλησης ή κατάρτισης εντός τεσσάρων μηνών από τη στιγμή που καθίστανται άνεργοι ή εξέρχονται από την τυπική εκπαίδευση.
Εγγύηση από τον προϋπολογισμό	Δέσμευση για αποζημίωση από τον ενωσιακό προϋπολογισμό για τυχόν ζημίες σε περίπτωση που δικαιούχος αθετήσει τις υποχρεώσεις του στο πλαίσιο δανείου ή επενδύσεων μετοχικού κεφαλαίου.
Εγκάρσια επιφύλαξη	Είδος επιφύλαξης σχετικά με το ΑΕΕ, η οποία αφορά οριζόντιο ζήτημα και απαιτεί συγκριτική ανάλυση των λύσεων που έχουν υιοθετήσει τα κράτη μέλη.
ΕΕ των 13	Τα 13 κράτη μέλη που εντάχθηκαν στην Ευρωπαϊκή Ένωση από το 2004 (Βουλγαρία, Τσεχία, Εσθονία, Κροατία, Κύπρος, Λετονία, Λιθουανία, Ουγγαρία, Μάλτα, Πολωνία, Ρουμανία, Σλοβενία και Σλοβακία).

Όρος	Επεξήγηση
ΕΕΑΚ	Άτομο που βρίσκεται εκτός εκπαίδευσης, απασχόλησης ή κατάρτισης.
Εθνική αναπτυξιακή τράπεζα ή ίδρυμα	Χρηματοπιστωτικό ίδρυμα που συστήνεται από κράτος για τη χρηματοδότηση της οικονομικής ανάπτυξης.
Εθνικό Κέντρο Συντονισμού (ΕΚΣ)	Φορέας που συντονίζει τις δραστηριότητες των αρχών επιτήρησης των συνόρων των κρατών μελών και χρησιμεύει ως κόμβος για την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ τους και με τον Frontex.
Εθνικό σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΕΣΑΑ)	Έγγραφο που καθορίζει τις σκοπούμενες μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις ενός κράτους μέλους στο πλαίσιο του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας.
Ειδικός μηχανισμός	Εργαλείο που επιτρέπει στην ΕΕ να κινητοποιεί πρόσθετα κεφάλαια ανταποκρινόμενη σε απρόβλεπτα γεγονότα, όπως κρίσεις και καταστάσεις έκτακτης ανάγκης.
Εισροή	Τα οικονομικά, ανθρώπινα, υλικά, διοικητικά ή ρυθμιστικά μέσα που είναι αναγκαία για την υλοποίηση ενός έργου ή προγράμματος.
Εκ των υστέρων αξιολόγηση	Ανεξάρτητη εκτίμηση της αποτελεσματικότητας, της αποδοτικότητας, της συνοχής, της συνάφειας και της προστιθέμενης αξίας της ΕΕ που εξασφαλίζει ένα ολοκληρωμένο έργο ή πρόγραμμα.
Εκκαθάριση (προχρηματοδότησης)	Διαδικασία στο πλαίσιο της οποίας η Επιτροπή αποδέχεται τις δαπάνες που έχουν προχρηματοδοτηθεί και προσδιορίζει το ποσό της χρηματοδότησης που οφείλεται ακόμη στον δικαιούχο.

Όρος	Επεξήγηση
Εκκαθάριση λογαριασμών	Ετήσια διαδικασία στο πλαίσιο της οποίας η Επιτροπή αποδέχεται, κατόπιν ελέγχων, τα ποσά που ζητούν να τους καταβληθούν οι φορείς και εταίροι υλοποίησης.
Εκκαθάριση ως προς τη συμμόρφωση	Διαδικασία με την οποία η Επιτροπή ελέγχει κατά πόσον ένα κράτος μέλος χρησιμοποίησε σωστά τα κονδύλια που είχε στη διάθεσή του και εφάρμοσε αποτελεσματικά τα συστήματα διαχείρισης και δικλίδων που είχε αναπτύξει.
Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων	Το ποσό των υποχρεώσεων που έχουν μεν αναληφθεί, αλλά δεν έχουν ακόμη μετατραπεί σε πληρωμές.
Εκροή	Αυτά που παράγει ή επιτυγχάνει ένα έργο, όπως η παροχή μαθημάτων κατάρτισης ή η κατασκευή ενός δρόμου.
Εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου	Έγγραφο με το οποίο, βάσει αξιολόγησης της Επιτροπής, το Συμβούλιο εγκρίνει το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας κράτους μέλους.
Εκτελεστικός οργανισμός	Οργανισμός τον οποίο συστήνει και διαχειρίζεται η Επιτροπή, για περιορισμένο χρονικό διάστημα, προκειμένου να εκτελέσει, για λογαριασμό της και υπ' ευθύνη της, συγκεκριμένα καθήκοντα που αφορούν προγράμματα ή έργα της ΕΕ.
Εκτελεστικός Οργανισμός του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Έρευνας (ERCEA)	Όργανο της ΕΕ επιφορτισμένο με τη διαχείριση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Έρευνας, που αποτελεί τον κύριο οργανισμό χρηματοδότησης της έρευνας στην ΕΕ.
Εκτίμηση επιπτώσεων	Ανάλυση των πιθανών (εκ των προτέρων) ή των πραγματικών (εκ των υστέρων) συνεπειών μιας πρωτοβουλίας πολιτικής ή άλλου είδους δράσης.

Όρος	Επεξήγηση
Εκτίμηση προγράμματος	Έγγραφο που καταρτίζει χώρα-εταίρος και εγκρίνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στο οποίο ορίζονται οι προς υλοποίηση εργασίες στον τομέα της συνεργασίας ή της ανάπτυξης, καθώς και οι απαιτούμενοι οικονομικοί, ανθρώπινοι και υλικοί πόροι.
Εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος	Στατιστική εκτίμηση του επιπέδου σφάλματος που εμπεριέχεται σε έναν πληθυσμό, βάσει δοκιμασιών που διενεργούνται επί αντιπροσωπευτικού δείγματος πράξεων.
Έλεγχοι μέσω παρακολούθησης	Χρήση δορυφορικών δεδομένων για την τακτική παρατήρηση της γεωργικής δραστηριότητας και τον εντοπισμό πιθανής μη συμμόρφωσης των γεωργών με τους κανόνες του καθεστώτος των άμεσων ενισχύσεων.
Έλεγχος συμμόρφωσης	Έλεγχος που διενεργείται προκειμένου να εξακριβώνεται, μέσω της συλλογής τεκμηρίων, αν μια δραστηριότητα ακολουθεί τους ισχύοντες κανόνες και κανονισμούς και τους όρους συμβάσεων ή συμφωνιών.
Έλλειμμα τελωνειακών δασμών	Η διαφορά μεταξύ των εισαγωγικών δασμών που θα έπρεπε θεωρητικά να εισπραχθούν για το σύνολο της οικονομίας και αυτών που εισπράττονται τελικά.
Έμμεσες δαπάνες	Έξοδα, όπως γενικά έξοδα ή άλλες διοικητικές δαπάνες, που πραγματοποιεί δικαιούχος, τα οποία δεν συνδέονται άμεσα με έργο ή μέτρο της ΕΕ.
Έμμεση διαχείριση	Μέθοδος εκτέλεσης του προϋπολογισμού της ΕΕ στο πλαίσιο της οποίας η Επιτροπή αναθέτει καθήκοντα εκτέλεσής του σε άλλες οντότητες (όπως τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμοί).
Ενδεχόμενη υποχρέωση	Υποχρέωση πληρωμής που μπορεί να ανακύψει ανάλογα με την έκβαση μελλοντικού γεγονότος.

Όρος	Επεξήγηση
Ενδιάμεση πληρωμή	Πληρωμή στο πλαίσιο έργου ή προγράμματος της ΕΕ, η οποία καταβάλλεται εφόσον ο δικαιούχος επιτύχει ορόσημο που προσδιορίζεται στην αντίστοιχη σύμβαση ή συμφωνία επιχορήγησης.
Ενδιάμεσος φορέας	Δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας που διαχειρίζεται κονδύλια της ΕΕ υπό την ευθύνη διαχειριστικής αρχής ή για λογαριασμό της.
Ενδιάμεσος χρηματοπιστωτικός οργανισμός	Οντότητα που ενεργεί ως σύνδεσμος μεταξύ του διαχειριστή ενός χρηματοδοτικού μέσου και των τελικών αποδεκτών.
Ενημερωτική επίσκεψη	Επίσκεψη που πραγματοποιεί η Επιτροπή προκειμένου να αξιολογήσει τον τρόπο καθορισμού του ακαθάριστου εθνικού εισοδήματος ενός κράτους μέλους και την ποιότητα των υποκείμενων δεδομένων, ενίοτε συνοδεία εμπειρογνωμόνων από άλλα κράτη μέλη.
Ενιαίο μέσο περιθωρίου	Ειδικός μηχανισμός της ΕΕ ο οποίος καθιστά δυνατή την ενσωμάτωση στον προϋπολογισμό αχρησιμοποίητων πιστώσεων από προηγούμενα οικονομικά έτη ή, σε έσχατη ανάγκη, από το τρέχον ή από μελλοντικά έτη.
Ενιαίος έλεγχος	Μοντέλο δικλίδων βάσει του οποίου, για λόγους αποδοτικότητας, κάθε επίπεδο δικλίδων ελέγχου βασίζεται στις εργασίες που έχουν πραγματοποιηθεί στο προηγούμενο επίπεδο, με την προϋπόθεση ότι αυτές είναι αξιόπιστες και ακριβείς.

Όρος	Επεξήγηση
Ενοποιημένες δημοσιονομικές εκθέσεις και εκθέσεις λογοδοσίας	Σειρά εκθέσεων που καταρτίζει η Επιτροπή σχετικά με τον προϋπολογισμό της ΕΕ και τις οποίες υποβάλλει κάθε χρόνο στο Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο στο πλαίσιο της διαδικασίας χορήγησης απαλλαγής. Οι εκθέσεις αυτές περιλαμβάνουν την ετήσια έκθεση για τη διαχείριση και τις επιδόσεις (ΕΕΔΕ), τους ενοποιημένους λογαριασμούς της ΕΕ, τη μεταπαρακολούθηση της απαλλαγής και τις μακροπρόθεσμες προβλέψεις για τον προϋπολογισμό της ΕΕ.
Ενοποιημένοι λογαριασμοί	Ενιαίο έγγραφο που συγκεντρώνει τους λογαριασμούς όλων των θεσμικών και λοιπών οργάνων και των οργανισμών της ΕΕ.
Ενσωμάτωση (συγκεκριμένης διάστασης στις διάφορες πολιτικές)	Συστηματική συνεκτίμηση συγκεκριμένων προτεραιοτήτων (π.χ. ισότητα των φύλων, προστασία του κλίματος) στη χάραξη και στην υλοποίηση των πολιτικών.
Ενσωμάτωση της διάστασης του κλίματος	Ενσωμάτωση πτυχών σχετικών με το κλίμα σε όλες τις πολιτικές και σε όλα τα μέσα, προγράμματα και ταμεία.
Ένταλμα είσπραξης	Έγγραφο με το οποίο απαιτείται η καταβολή οφειλόμενου ποσού.
Εντολή εξωτερικής δανειοδότησης (της ΕΤΕπ)	Εξουσιοδότηση που παρέχεται στην ΕΤΕπ προκειμένου να μπορεί να εκτελεί χρηματοδοτικές πράξεις καλυπτόμενες από εγγύηση από τον προϋπολογισμό της ΕΕ σε χώρες-εταίρους.
Ενωσιακός τελωνειακός κώδικας	Η βασική πράξη της τελωνειακής νομοθεσίας της ΕΕ.
Εξισορρόπηση	Διαδικασία με την οποία ένα κράτος μέλος συνδυάζει τις εκτιμήσεις του όσον αφορά τα παραγόμενα απορρίμματα πλαστικών συσκευασιών, οι οποίες προκύπτουν με τη χρήση δύο διαφορετικών μεθόδων, προκειμένου να υπολογίσει τη συνεισφορά του στον ίδιο πόρο της ΕΕ που βασίζεται στα πλαστικά.

Όρος	Επεξήγηση
Εξισορροπητικός ίδιος πόρος	Πρόσθετη πηγή εσόδων για την ισοσκέλιση των εσόδων και των δαπανών του προϋπολογισμού της ΕΕ.
Εξωτερική δράση	Δραστηριότητα της ΕΕ που συνίσταται στην παροχή συνδρομής σε τρίτες χώρες και στην ανάπτυξη σχέσεων με αυτές, μεταξύ άλλων μέσω πολυμερών συμφωνιών, καθώς και με περιφερειακούς ή παγκόσμιους οργανισμούς.
Εξωτερικό σύνορο	Σύνορο, συμπεριλαμβανομένων των αερολιμένων και των θαλάσσιων, ποτάμιων και λιμναίων λιμένων, μεταξύ κράτους μέλους της ΕΕ και τρίτης χώρας.
Επανεγκατάσταση	Μετακίνηση προσφύγων από τη χώρα στην οποία έχουν υποβάλει αίτηση χορήγησης ασύλου σε άλλη, που έχει συμφωνήσει να τους δεχθεί και να τους χορηγήσει εν τέλει άδεια μόνιμης εγκατάστασης.
Επένδυση μετοχικού κεφαλαίου	Χρήματα που επενδύονται σε εταιρεία ως αντάλλαγμα για τη συμμετοχή στο μετοχικό κεφάλαιό της και το δικαίωμα σε μερίδιο επί των κερδών της.
Επιδόσεις	Μέτρο του βαθμού στον οποίο εκπληρώθηκαν ικανοποιητικά οι στόχοι ενός χρηματοδοτούμενου από την ΕΕ μέτρου, έργου ή προγράμματος, όπως και του βαθμού στον οποίο αυτό εξασφαλίζει την οικονομική αποδοτικότητα της σχετικής δαπάνης.
Επιλογή απλουστευμένου κόστους (ΕΑΚ)	Προσέγγιση για τον προσδιορισμό του ποσού επιχορήγησης που βασίζεται στη χρήση μεθόδων όπως το τυποποιημένο μοναδιαίο κόστος, η χρηματοδότηση βάσει ενιαίου συντελεστή ή τα κατ' αποκοπή ποσά, και όχι στις δαπάνες που όντως πραγματοποίησε ο δικαιούχος.

Όρος	Επεξήγηση
Επιμερισμένη διαχείριση	Μέθοδος εκτέλεσης του προϋπολογισμού της ΕΕ, στο πλαίσιο της οποίας, σε αντίθεση με τα ισχύοντα στην περίπτωση της άμεσης διαχείρισης, η Επιτροπή εκχωρεί αρμοδιότητες στο κράτος μέλος, διατηρώντας ωστόσο την τελική ευθύνη.
Επισκόπηση των επιδόσεων των προγραμμάτων	Παράρτημα της ετήσιας έκθεσης για τη διαχείριση και τις επιδόσεις στο οποίο συνοψίζονται όλες οι δηλώσεις προγράμματος, περιλαμβανομένης μιας επιλογής δεικτών των προγραμμάτων.
Επιστημονική, τεχνική και οικονομική επιτροπή αλιείας (ΕΤΟΕΑ)	Σώμα εμπειρογνωμόνων που διορίζονται από την Επιτροπή προκειμένου να συνδράμουν στην εφαρμογή της κοινής αλιευτικής πολιτικής.
Επιτροπή συντονισμού των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων	Επιτροπή στους κόλπους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής εντεταλμένη να εξετάζει την εφαρμογή των κανονισμών που διέπουν τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία.
Επιφύλαξη	Αδυναμία που αναφέρει γενικός διευθυντής / γενική διευθύντρια στη δήλωση διασφάλισης που περιλαμβάνεται στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων.
Επιφύλαξη σχετικά με το ΑΕΕ	Κοινοποίηση προς κράτος μέλος της ανάγκης αλλαγής κάποιας πτυχής της μεθοδολογίας που χρησιμοποιεί για την κατάρτιση των στοιχείων του ΑΕΕ.
Επιφύλαξη σχετικά με τον ΦΠΑ	Επιφύλαξη σχετικά με τον υπολογισμό από το κράτος μέλος του ιδίου πόρου που βασίζεται στον ΦΠΑ.
Επιχειρησιακό πρόγραμμα (ΕΠ)	Πλαίσιο για την υλοποίηση χρηματοδοτούμενων από την ΕΕ πράξεων σύμφωνα με τις προτεραιότητες και τους στόχους που προβλέπονται σε συμφωνία εταιρικής σχέσης μεταξύ της Επιτροπής και του εμπλεκόμενου κράτους μέλους.

Όρος	Επεξήγηση
Επιχορήγηση	Στήριξη από τον προϋπολογισμό της ΕΕ, συνήθως μη επιστρεπτέα, για δαπάνες που πραγματοποιεί δικαιούχος στο πλαίσιο επιλέξιμου έργου ή προγράμματος.
Έργο παροχής διασφάλισης	Είδος ελέγχου που καταλήγει στη διατύπωση γνώμης σχετικά με το θέμα του ελέγχου, όπως σχετικά με την αξιοπιστία δέσμης χρηματοοικονομικών καταστάσεων ή την κανονικότητα πράξεων.
Έσοδα με ειδικό προορισμό	Ποσά που καταβάλλονται στον προϋπολογισμό της ΕΕ από τις πηγές που απαριθμούνται στο άρθρο 21 του δημοσιονομικού κανονισμού και τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν μόνο για συγκεκριμένο σκοπό.
Ετήσια απόφαση δανεισμού	Επίσημη απόφαση της Επιτροπής με την οποία καθορίζεται ανώτατο όριο του προγραμματισμένου δανεισμού της ΕΕ από τις χρηματοπιστωτικές αγορές για περίοδο ενός έτους.
Ετήσια διάρκεια	Αρχή του προϋπολογισμού σύμφωνα με την οποία τα έσοδά του εισπράττονται και οι δαπάνες του εκτελούνται εντός του οικονομικού έτους στο οποίο αυτός αναφέρεται.
Ετήσια έκθεση για τη διαχείριση και τις επιδόσεις (ΕΕΔΕ)	Έκθεση που καταρτίζει η Επιτροπή σχετικά με την από μέρους της διαχείριση του προϋπολογισμού της ΕΕ και τα αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν, στην οποία συνοψίζει τις πληροφορίες που περιέχονται στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων των γενικών διευθύνσεων και των εκτελεστικών οργανισμών της.

Όρος	Επεξήγηση
Ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων (ΕΕΔ)	Έκθεση που καταρτίζει κάθε γενική διεύθυνση της Επιτροπής, καθώς και κάθε θεσμικό και άλλο όργανο, και στην οποία περιγράφονται οι επιδόσεις τους σε σχέση με τους στόχους τους και ο τρόπος χρησιμοποίησης των οικονομικών και ανθρώπινων πόρων τους.
Ετήσια έκθεση ελέγχου	Έγγραφο που αρχή ελέγχου εκπονεί και υποβάλλει στην Επιτροπή ως μέρος του ετήσιου φακέλου διασφάλισης κράτους μέλους.
Ετήσια έκθεση επιδόσεων (ΕΕΕ)	Έκθεση που υποβάλλεται στην Επιτροπή από κράτος μέλος σχετικά με την υλοποίηση του στρατηγικού σχεδίου της ΚΓΠ.
Ετήσια έκθεση υλοποίησης	Έκθεση που υποβάλλει στην Επιτροπή κράτος μέλος και στην οποία παρουσιάζονται χρηματοοικονομικά δεδομένα, δείκτες, καθώς και ορόσημα και τιμές-στόχος για το σύνολο των προγραμμάτων δαπανών της ΕΕ.
Ευαίσθητα καθήκοντα / Ευαίσθητη θέση	Καθήκοντα ή θέση που συνεπάγονται σημαντικό βαθμό αυτονομίας ή εκτελεστικές αρμοδιότητες που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν καταχρηστικά για τον προσπορισμό προσωπικού οικονομικού ή άλλου οφέλους.
Ευέλικτη βοήθεια για εδάφη (FAST-CARE)	Διεύρυνση της δράσης συνοχής για τους πρόσφυγες στην Ευρώπη (CARE) που σκοπό έχει την εξασφάλιση πρόσθετης στήριξης και ευελιξίας στο πλαίσιο της χρηματοδότησης της πολιτικής συνοχής.

Όρος	Επεξήγηση
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (ΕΔΕΤ)	Τα πέντε βασικά ταμεία της ΕΕ που στήριξαν από κοινού την οικονομική ανάπτυξη σε ολόκληρη την ΕΕ την περίοδο 2014-2020: το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας.
Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (ΕΑΤ)	Οργανισμός της ΕΕ επιφορτισμένος με την ανάπτυξη εναρμονισμένων κανόνων για τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, την προώθηση της σύγκλισης των εποπτικών πρακτικών, καθώς και την παρακολούθηση της καινοτομίας στον χρηματοπιστωτικό τομέα και της μετάβασης προς τη βιώσιμη χρηματοδότηση, και με την παροχή σχετικών συμβουλών.
Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ)	Η διπλωματική υπηρεσία της ΕΕ, η οποία είναι αρμόδια για την εφαρμογή της κοινής εξωτερικής πολιτικής και της πολιτικής ασφάλειας.
Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υπέρθεσης για τη Γεωστατική Πλοήγηση (EGNOS)	Δορυφορικό σύστημα που ενισχύει τα σήματα των δορυφορικών συστημάτων πλοήγησης και εντοπισμού θέσης στην Ευρώπη και τα καθιστά κατάλληλα για εφαρμογές κρίσιμης σημασίας από άποψη ασφάλειας, όπως η αεροπορία.
Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ)	Ταμείο της ΕΕ για τη χρηματοδότηση της συνεισφοράς της ΕΕ στα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης.
Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ)	Ταμείο της ΕΕ για τη χρηματοδότηση άμεσων ενισχύσεων σε γεωργούς και μέτρων που ρυθμίζουν ή στηρίζουν τις γεωργικές αγορές.

Όρος	Επεξήγηση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)	Ταμείο της ΕΕ για τη δημιουργία ευκαιριών εκπαίδευσης και απασχόλησης, καθώς και για τη βελτίωση της κατάστασης των ατόμων που διατρέχουν κίνδυνο φτώχειας. Αντικαταστάθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+.
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ (ΕΚΤ+)	Ταμείο της ΕΕ που στηρίζει τις πολιτικές για την απασχόληση, την κοινωνία, την εκπαίδευση και τις δεξιότητες, συμπεριλαμβανομένων των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων σε αυτούς τους τομείς. Αντικατέστησε το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο.
Ευρωπαϊκό πρόγραμμα βιομηχανικής ανάπτυξης στον τομέα της άμυνας (EDIDP)	Πρωτοβουλία της ΕΕ για τη στήριξη της ανταγωνιστικότητας και της καινοτομίας στην αμυντική βιομηχανία.
Ευρωπαϊκό σύστημα εθνικών και περιφερειακών λογαριασμών	Το λογιστικό πλαίσιο της ΕΕ για τη συστηματική και αναλυτική περιγραφή μιας οικονομίας.
Ευρωπαϊκό Ταμείο Άμυνας (ΕΤΑμ)	Ταμείο της ΕΕ που στηρίζει έργα στον τομέα της άμυνας σε ολόκληρη την ΕΕ.
Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης (ΕΤΑ)	Ταμείο της ΕΕ που διαχειρίζεται η Επιτροπή εκτός του γενικού προϋπολογισμού και το οποίο παρείχε αναπτυξιακή βοήθεια στα κράτη της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού, καθώς και στις υπερπόντιες χώρες και εδάφη που συνδέονται με την ΕΕ μέσω των κρατών μελών της.
Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ΕΤαΕ)	Εξειδικευμένος πάροχος χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις σε ολόκληρη την Ευρώπη. Υπάγεται στον Όμιλο ΕΤΕπ.
Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας (ΕΤΘΑΥ)	Ταμείο της ΕΕ για τη στήριξη της κοινής αλιευτικής και θαλάσσιας πολιτικής της ΕΕ, καθώς και του θεματολογίου για τη διεθνή διακυβέρνηση των ωκεανών.

Όρος	Επεξήγηση
Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)	Ταμείο της ΕΕ για την ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής στην ΕΕ, με τη χρηματοδότηση επενδύσεων που μειώνουν τις ανισορροπίες μεταξύ περιφερειών.
Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση για τους απολυμένους εργαζομένους (ΕΤΠ)	Ταμείο που δημιουργήθηκε για την παροχή στήριξης σε εργαζομένους που απολύθηκαν και σε αυτοαπασχολούμενους των οποίων η δραστηριότητα έπαυσε λόγω μακροπρόθεσμων αλλαγών στη μορφή του παγκόσμιου εμπορίου.
Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕΤΣΕ)	Μηχανισμός στήριξης που συστάθηκε από την ΕΤΕπ και την Επιτροπή, ως μέρος του επενδυτικού σχεδίου για την Ευρώπη, για την κινητοποίηση ιδιωτικών επενδύσεων σε έργα στρατηγικής σημασίας για την ΕΕ.
Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός για την Υγεία και τον Ψηφιακό τομέα (HaDEA)	Εκτελεστικός οργανισμός για τη διαχείριση έργων και προγραμμάτων της ΕΕ που αφορούν την υγεία και την ψηφιοποίηση.
Ευρωπαϊκός Εκτελεστικός Οργανισμός για το Κλίμα, τις Υποδομές και το Περιβάλλον (CINEA)	Εκτελεστικός οργανισμός για τη διαχείριση έργων και προγραμμάτων της ΕΕ που αφορούν το κλίμα, τις υποδομές και το περιβάλλον.
Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής (Frontex)	Οργανισμός της ΕΕ που υποστηρίζει τα κράτη μέλη και τις συνδεδεμένες χώρες Σένγκεν στη διαχείριση των εξωτερικών συνόρων της ΕΕ και στην καταπολέμηση του διασυνοριακού εγκλήματος.
Ίδιοι πόροι	Πόροι που χρησιμοποιούνται για τη χρηματοδότηση του προϋπολογισμού της ΕΕ.
Ίδιος πόρος βασιζόμενος στα μη ανακυκλωμένα απορρίμματα πλαστικών συσκευασιών	Ίδιος πόρος της ΕΕ που υπολογίζεται με την εφαρμογή μοναδιαίας αξίας ανά τόνο απορριμμάτων μη ανακυκλωμένων πλαστικών συσκευασιών, τα οποία παράγονται από κάθε κράτος μέλος.

Όρος	Επεξήγηση
Ίδιος πόρος που βασίζεται στο ΑΕΕ	Ίδιος πόρος της ΕΕ που καταβάλλεται άμεσα από τα κράτη μέλη και βασίζεται στον σχετικό πλούτο τους, υπολογιζόμενο σε όρους ακαθάριστου εθνικού εισοδήματος. Το ύψος του μεταβάλλεται ανάλογα με το ποσό που χρειάζεται για την ισοσκέλιση του προϋπολογισμού.
Ίδιος πόρος που βασίζεται στον φόρο προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ)	Ίδιος πόρος της ΕΕ που συνίσταται σε ένα καθορισμένο μερίδιο (συντελεστής καταβολής) του ΦΠΑ που εισπράττει κάθε κράτος μέλος.
Καθαρή δημοσιονομική διόρθωση	Δημοσιονομική διόρθωση στο πλαίσιο της οποίας κράτος μέλος πρέπει να επιστρέψει στον προϋπολογισμό της ΕΕ ποσά που αντιστοιχούν σε παράτυπες δαπάνες, με αποτέλεσμα την οριστική απώλεια της αντίστοιχης ενωσιακής χρηματοδότησης.
Καθεστώς βασικής ενίσχυσης (ΚΒΕ)	Παλαιότερο γεωργικό καθεστώς της ΕΕ, στο πλαίσιο του οποίου πραγματοποιούνταν πληρωμές σε γεωργούς βάσει της έκτασης της επιλέξιμης γεωργικής γης. Αντικαταστάθηκε από τη βασική εισοδηματική στήριξη για τη βιωσιμότητα.
Καθεστώς ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης (ΚΕΣΕ)	Καθεστώς γεωργικών ενισχύσεων με βάση την έκταση, που εφαρμοζόταν σε ορισμένα κράτη μέλη σε μεταβατική βάση. Αντικαταστάθηκε από τη βασική εισοδηματική στήριξη για τη βιωσιμότητα.
Καλή περιβαλλοντική κατάσταση	Υψηλά πρότυπα όσον αφορά την υγεία, τη βιοποικιλότητα, την παραγωγικότητα και τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα των θαλασσών και των ωκεανών.

Όρος	Επεξήγηση
Κανονικότητα / Νομιμότητα και κανονικότητα	Ο βαθμός στον οποίο μια πράξη ή μια δραστηριότητα συμμορφώνεται με τους ισχύοντες κανόνες και κανονισμούς, καθώς και με τυχόν συμβατικές υποχρεώσεις.
Κανονισμός «omnibus»	Αναθεώρηση του δημοσιονομικού κανονισμού του 2018, με την οποία τροποποιούνται και απλουστεύονται οι δημοσιονομικοί κανόνες της ΕΕ και η διαχείριση του προϋπολογισμού της.
Κανονισμός για τη στήριξη της παραγωγής πυρομαχικών (ASAP)	Κανονισμός της ΕΕ που αποσκοπεί στην αύξηση της ικανότητας παραγωγής πυρομαχικών σε ολόκληρη την ΕΕ.
Κανονισμός περί κοινών διατάξεων (ΚΚΔ)	Κανονισμός με τον οποίο θεσπίζονται οι κανόνες που διέπουν τα πέντε Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία.
Κατ' αποκοπή ποσό	Είδος επιλογής απλουστευμένου κόστους, στο πλαίσιο της οποίας οι πληρωμές πραγματοποιούνται εξ ολοκλήρου και όχι σε δόσεις, λόγου χάριν για την επιστροφή επιλέξιμων δαπανών, εφόσον έχουν ολοκληρωθεί οι προκαθορισμένες δραστηριότητες ή/και έχουν επιτευχθεί οι εκροές.
Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός	Νομικά δεσμευτική πράξη με την οποία η Επιτροπή συμπληρώνει ή τροποποιεί μη ουσιώδη στοιχεία της ενωσιακής νομοθεσίας, εξειδικεύοντας λόγου χάριν διάφορα μέτρα εφαρμογής.
Κατάλογος ΑΕΕ	Κατάσταση διαδικασιών, στατιστικών και άλλων στοιχείων που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του ΑΕΕ.
Καταπιστευματικό ταμείο Bêkou	Καταπιστευματικό ταμείο της ΕΕ για τη στήριξη της σταθεροποίησης και της ανασυγκρότησης της Κεντροαφρικανικής Δημοκρατίας.

Όρος	Επεξήγηση
Καταπιστευματικό ταμείο έκτακτης ανάγκης της ΕΕ για την Αφρική	Καταπιστευματικό ταμείο της ΕΕ που έχει ως στόχο να στηρίξει τη σταθερότητα στην περιοχή του Σαχέλ (περιλαμβανομένης της λεκάνης της Λίμνης Τσαντ), στο Κέρας της Αφρικής και στη Βόρεια Αφρική και να συμβάλει στην καλύτερη διαχείριση της μετανάστευσης μέσω της αντιμετώπισης των βαθύτερων αιτίων της.
Καταπιστευματικό ταμείο της ΕΕ (EUTF)	Ταμείο υπό τη διαχείριση της ΕΕ το οποίο συγκεντρώνει κεφάλαια από διάφορες πηγές και χρηματοδοτεί τη διεθνή απόκριση σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης ή σε υπό εξέλιξη κρίση, συνήθως στον αναπτυσσόμενο κόσμο.
Κεκτημένο	Το σώμα του ενωσιακού δικαίου, συμπεριλαμβανομένων της νομοθεσίας, της νομολογίας και άλλων νομικών πράξεων.
Κίνδυνος κατά την πληρωμή	Η βέλτιστη δυνατή συντηρητική εκτίμηση από την Επιτροπή του ύψους των δαπανών που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια ενός δεδομένου έτους και δεν ήταν νόμιμες και κανονικές κατά τον χρόνο της πληρωμής, ορισμένες από τις οποίες αναμένει να εντοπίσει και να διορθώσει τα επόμενα έτη.
Κίνδυνος μη εντοπισμού	Ο κίνδυνος σφάλμα ή αδυναμία να μην εντοπιστεί από τις εφαρμοζόμενες ελεγκτικές δοκιμασίες.
Κλείσιμο	Οικονομική τακτοποίηση προγράμματος ή ταμείου της ΕΕ, με καταβολή του οφειλόμενου υπολοίπου στο αντίστοιχο κράτος μέλος ή σε άλλη δικαιούχο χώρα, ή με ανάκτηση πόρων από αυτά.
Κλειστή διαδικασία σύναψης σύμβασης	Διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης στην οποία μπορούν να συμμετέχουν μόνο επιλεγμένοι προσφέροντες.

Όρος	Επεξήγηση
Κοινή αλιευτική πολιτική	Το πλαίσιο της ΕΕ για τη διαχείριση των αλιευμάτων και της αλιείας, σκοπός του οποίου είναι η διασφάλιση βιώσιμων αλιευτικών αποθεμάτων και σταθερού εισοδήματος για την αλιευτική κοινότητα.
Κοινή βοήθεια για την υποστήριξη των έργων στις ευρωπαϊκές περιφέρειες (JASPERS)	Εταιρική σχέση τεχνικής βοήθειας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης, στο πλαίσιο της οποίας παρέχονται στις δικαιούχους χώρες ανεξάρτητες συμβουλευτικές υπηρεσίες για την προετοιμασία έργων προς υποβολή στην ΕΕ για συγχρηματοδότηση.
Κοινή γεωργική πολιτική (ΚΓΠ)	Η ενιαία πολιτική της ΕΕ για τη γεωργία, η οποία περιλαμβάνει επιδοτήσεις και ένα σύνολο άλλων μέτρων που εγγυώνται την επισιτιστική ασφάλεια, διασφαλίζουν δίκαιο βιοτικό επίπεδο για τους γεωργούς της ΕΕ και προωθούν την αγροτική ανάπτυξη και την προστασία του περιβάλλοντος.
Κοινή Επιχείρηση (ΚΕ)	Όργανο της ΕΕ που συστήνεται σε συνεργασία με εταίρους από τον δημόσιο ή/και τον ιδιωτικό τομέα και σκοπό έχει την εκτέλεση έργου ή δραστηριότητας στον τομέα της έρευνας και της τεχνολογίας.
Κοινή Πολιτική Ασφάλειας και Άμυνας (ΚΠΑΑ)	Το σκέλος της εξωτερικής πολιτικής της ΕΕ που επικεντρώνεται στις δυνατότητες ασφάλειας και άμυνας.
Κοινή υπηρεσία ελέγχου (CAS)	Υπηρεσία της Επιτροπής που είναι αρμόδια για τους κατασταλτικούς ελέγχους επί έργων που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο των προγραμμάτων-πλαισίου για την έρευνα και την καινοτομία.

Όρος	Επεξήγηση
Κοινό πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων (ΚΠΔΚ)	Πλαίσιο για τους τελωνειακούς ελέγχους των κρατών μελών, βασιζόμενο στην ανταλλαγή πληροφοριών και αναλύσεων κινδύνου μεταξύ των τελωνειακών αρχών.
Κοινό πλαίσιο παρακολούθησης και αξιολόγησης (ΚΠΠΑ)	Κανόνες και διαδικασίες για την αξιολόγηση των επιδόσεων της κοινής γεωργικής πολιτικής.
Κοινό ταμείο προβλέψεων (ΚΤΠ)	Ταμείο που καλύπτει πιθανές υποχρεώσεις που απορρέουν από τα χρηματοδοτικά μέσα, τις εγγυήσεις από τον προϋπολογισμό και τη χρηματοδοτική συνδρομή.
Κρατικές ενισχύσεις	Άμεση ή έμμεση κρατική στήριξη προς επιχείρηση ή οργανισμό, με την οποία η επιχείρηση ή ο οργανισμός περιέρχεται σε πλεονεκτικότερη θέση έναντι των ανταγωνιστών της/του.
Κρατικές ενισχύσεις ήσσονος σημασίας	Ποσό κρατικών ενισχύσεων κάτω από το οποίο δεν απαιτείται έγκριση της Επιτροπής.
Κύκλος επαλήθευσης του ΑΕΕ	Επαλήθευση των στατιστικών πηγών και μεθόδων που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του ΑΕΕ σε μια δεδομένη περίοδο.
Λογική παρέμβασης	Οι σχέσεις μεταξύ των στόχων μιας πρότασης, των προβλεπόμενων εισροών και δραστηριοτήτων και των αποτελεσμάτων και του αντικτύπου που επιδιώκονται.
Λογιστική σε δεδουλευμένη βάση	Λογιστική προσέγγιση σύμφωνα με την οποία τα έσοδα αναγνωρίζονται όταν εξασφαλίζονται (και όχι με την είσπραξη) και τα έξοδα όταν δημιουργούνται (και όχι με την πληρωμή).
Μαθησιακή κινητικότητα	Παρακολούθηση προγράμματος σπουδών ή κατάρτισης σε άλλη χώρα.

Όρος	Επεξήγηση
Μακροοικονομική χρηματοδοτική συνδρομή (ΜΧΣ)	Μορφή χρηματοδοτικής στήριξης που παρέχεται από την ΕΕ σε χώρες-εταίρους οι οποίες αντιμετωπίζουν προβλήματα ισοζυγίου πληρωμών ή δημοσιονομικές δυσκολίες.
Μεγάλο έργο	Χρηματοδοτούμενο από την ΕΕ έργο σε τομείς όπως οι μεταφορές, το περιβάλλον και η ενέργεια, του οποίου το συνολικό επιλέξιμο κόστος υπερβαίνει τα 50 εκατομμύρια ευρώ.
Μέγιστη ένταση ενίσχυσης	Το συνολικό ποσό στήριξης που μπορεί να καταβληθεί σε έναν τομέα χρηματοδότησης, εκφραζόμενο ως ποσοστό των επιλέξιμων δαπανών. Διαφοροποιείται ανά πρόγραμμα και εξαρτάται από παράγοντες όπως η γεωγραφική θέση.
Μελισσοκομία	Η επιστήμη και πρακτική της εκτροφής μελισσών.
Μέσα ατομικής προστασίας (ΜΑΠ)	Προϊόντα, όπως προστατευτικές μάσκες, γάντια και μέσα προστασίας των ματιών, που προορίζονται για την προστασία του χρήστη από κινδύνους για την υγεία ή την ασφάλειά του.
Μέσο EURI	Ειδικό μέσο της ΕΕ που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τη χρηματοδότηση του εκτός προϋπολογισμού κόστους δανεισμού για το Μέσο Ανάκαμψης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ευρύτερα γνωστό ως NextGenerationEU).
Μέσο στήριξης έκτακτης ανάγκης (ESI)	Χρηματοδοτικό μέσο υπό την άμεση διαχείριση της Επιτροπής, μέσω του οποίου παρέχεται στήριξη εντός της ΕΕ, σε περίπτωση σοβαρής κρίσης ή καταστροφής.

Όρος	Επεξήγηση
Μέσο Χρηματοδοτικής Στήριξης για τη Διαχείριση των Συνόρων και την Πολιτική Θεωρήσεων (ΜΔΣΘ)	Μέρος του Ταμείου για την Ολοκληρωμένη Διαχείριση των Συνόρων, το οποίο υποστηρίζει τη διαχείριση των εξωτερικών συνόρων της ΕΕ διευκολύνοντας τις νόμιμες μετακινήσεις και την πρόληψη των κινδύνων σε επίπεδο μετανάστευσης και ασφάλειας.
Μέσο χρηματοδοτικής στήριξης για τον εξοπλισμό τελωνειακών ελέγχων	Μέρος του Ταμείου για την Ολοκληρωμένη Διαχείριση των Συνόρων, το οποίο υποστηρίζει την αγορά, τη συντήρηση και την αναβάθμιση εξοπλισμού για τη διενέργεια τελωνειακών ελέγχων.
Μεταβατικός μηχανισμός	Μέσο που εξασφαλίζει τη συνέχεια της χρηματοδότησης κατά τη μετάβαση από ένα ενωσιακό χρηματοδοτικό καθεστώς στο επόμενο.
Μεταδεδομένα	Δεδομένα που ορίζουν και περιγράφουν άλλα δεδομένα.
Μεταφορά από έτος σε έτος	Η υπό προϋποθέσεις μεταφορά αχρησιμοποίητων πιστώσεων του προϋπολογισμού από ένα οικονομικό έτος στο επόμενο.
Μέτρο στήριξης της αγοράς	Δημόσια παρέμβαση στις γεωργικές αγορές για την άμβλυνση των επιπτώσεων των μειώσεων των τιμών, καθώς και για την αντιμετώπιση διαρθρωτικών δυσχερειών μέσω τομεακής στήριξης (παραδείγματος χάριν στον τομέα των οπωροκηπευτικών και τον αμπελοοινικό τομέα, καθώς μέσω του καθεστώτος διανομής γάλακτος στα σχολεία).
Μη εκταμιεύσιμο αποθεματικό	Πόροι που έχουν αποδεσμευθεί από τα Ευρωπαϊκά Ταμεία Ανάπτυξης, οι οποίοι μπορούν να επαναδιατεθούν, με ομόφωνη έγκριση του Συμβουλίου, μόνο για συγκεκριμένους σκοπούς· σε διαφορετική περίπτωση, επιστρέφονται στα κράτη μέλη.

Όρος	Επεξήγηση
Μη επιδείνωση της θέσης του πιστωτή	Αρχή σύμφωνα με την οποία κανένας πιστωτής δεν πρέπει να υφίσταται μεγαλύτερη ζημία από εκείνη που θα είχε υποστεί αν ένα χρηματοπιστωτικό ίδρυμα σε σημείο πτώχευσης είχε εκκαθαριστεί στο πλαίσιο κανονικής διαδικασίας αφερεγγυότητας αντί να υποβληθεί σε διαδικασία εξυγίανσης.
Μη επιστρεπτέα στήριξη	Χρηματοδότηση που δεν χρειάζεται να επιστραφεί.
Μη πρόκληση σημαντικής βλάβης	Αρχή σύμφωνα με την οποία τα επενδυτικά μέτρα δεν πρέπει να έχουν σημαντικό αρνητικό περιβαλλοντικό αντίκτυπο.
Μητρώο εξαιρέσεων	Έγγραφο στο οποίο καταγράφονται οι αποκλίσεις από καθιερωμένες δικλίδες και διαδικασίες, με παράθεση των λόγων και του αντικτύπου.
Μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη» (ΜΣΕ)	Μέσο της ΕΕ που παρέχει χρηματοδοτική στήριξη για τη δημιουργία βιώσιμων διασυνδεδεμένων υποδομών στους τομείς της ενέργειας, των μεταφορών και της τεχνολογίας των πληροφοριών και των επικοινωνιών.
Μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΜΑΑ)	Ο μηχανισμός χρηματοδοτικής στήριξης της ΕΕ που σκοπό έχει τον μετριασμό των οικονομικών και κοινωνικών επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19, την τόνωση της ανάκαμψης και την αντιμετώπιση των προκλήσεων ενός περισσότερο πράσινου και ψηφιακού μέλλοντος.
Μηχανισμός Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας – Παγκόσμια Ευρώπη (ΜΓΑΔΣ-Παγκόσμια Ευρώπη)	Πρόγραμμα της ΕΕ, στο πλαίσιο του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου 2021-2027, το οποίο συγκεντρώνει διάφορα μέσα εξωτερικής δράσης.

Όρος	Επεξήγηση
Μηχανισμός Δίκαιης Μετάβασης (ΜΔΜ)	Μέσο της ΕΕ για την προώθηση της μετάβασης σε μια κλιματικά ουδέτερη οικονομία και τη στήριξη των κοινοτήτων και περιφερειών που υφίστανται τις μεγαλύτερες οικονομικές επιπτώσεις από τη μετάβαση αυτή.
Μηχανισμός εγγύησης δανείων για μεταπτυχιακές σπουδές Erasmus+	Πρωτοβουλία που προωθεί το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και η οποία παρέχει εγγυήσεις για τη χορήγηση δανείων για μεταπτυχιακές σπουδές στο εξωτερικό, διευκολύνοντας έτσι τους φοιτητές στην εξασφάλιση χρηματοδότησης.
Μηχανισμός Ευελιξίας	Πηγή χρηματοδότησης δράσεων που δεν θα μπορούσαν να χρηματοδοτηθούν χωρίς να υπάρξει υπέρβαση των ανώτατων ορίων δαπανών του προϋπολογισμού.
Μηχανισμός πολιτικής προστασίας της Ένωσης (rescEU)	Σύστημα για την ενίσχυση του συντονισμού και της συνεργασίας μεταξύ της ΕΕ και των κρατών μελών της με σκοπό την πρόληψη φυσικών και ανθρωπογενών καταστροφών, την ετοιμότητα έναντι αυτών και την αντιμετώπισή τους.
Μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ)	Προσδιορισμός μεγέθους που εφαρμόζεται σε εταιρείες και άλλους οργανισμούς, βάσει του αριθμού των εργαζομένων και ορισμένων οικονομικών κριτηρίων. Οι μικρές επιχειρήσεις απασχολούν έως και 50 υπαλλήλους και ο κύκλος εργασιών ή ο συνολικός ισολογισμός τους δεν υπερβαίνει τα 10 εκατομμύρια ευρώ. Οι μεσαίες επιχειρήσεις απασχολούν έως και 250 υπαλλήλους και έχουν κύκλο εργασιών έως 50 εκατομμύρια ευρώ ή ισολογισμό που δεν υπερβαίνει τα 43 εκατομμύρια ευρώ.

Όρος	Επεξήγηση
Μόνιμος βοσκότοπος	Γεωργική έκταση η οποία επί περισσότερα από πέντε συναπτά έτη καλύπτεται από αγρωστώδη ή άλλα ποώδη κτηνοτροφικά φυτά.
Οικολογικό πρόγραμμα	Καθεστώς άμεσων ενισχύσεων που εισήχθη με τις προτάσεις για την κοινή γεωργική πολιτική μετά το 2020, με σκοπό τη χρηματοδοτική στήριξη γεωργών που δεσμεύονται να εφαρμόζουν γεωργικές πρακτικές φιλικές προς το κλίμα και το περιβάλλον.
Οικολογικός προσανατολισμός	Υιοθέτηση γεωργικών πρακτικών επωφελών για το κλίμα και το περιβάλλον. Ο όρος χρησιμοποιείται επίσης συχνά για να δηλώσει το σχετικό καθεστώς στήριξης της ΕΕ.
Οικονομία	Διάθεση πόρων εγκαίρως, στην ενδεδειγμένη ποσότητα και ποιότητα και στην καλύτερη τιμή.
Οικονομικό αποτέλεσμα	Το αποτέλεσμα του οικονομικού έτους, όπως παρουσιάζεται στους ενοποιημένους λογαριασμούς της ΕΕ, το οποίο αντιστοιχεί στη διαφορά μεταξύ εσόδων και δαπανών.
Οικονομικός φορέας	Φυσικό πρόσωπο ή οντότητα που προμηθεύει προϊόν ή παρέχει υπηρεσία έναντι αμοιβής.
Ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου (ΟΣΔΕ)	Μηχανισμός της ΕΕ που χρησιμοποιούν τα κράτη μέλη για τη διαχείριση και τον έλεγχο των πληρωμών προς γεωργούς στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής.
Όμιλος ΕΤΕπ	Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων.

Όρος	Επεξήγηση
Οργανισμός πιστοποίησης	Στον τομέα των γεωργικών δαπανών, οντότητα του δημόσιου ή του ιδιωτικού τομέα που ορίζεται από το κράτος μέλος για την πιστοποίηση της αξιοπιστίας των ετήσιων λογαριασμών διαπιστευμένου οργανισμού πληρωμών και της νομιμότητας και της κανονικότητας των υποκείμενων πράξεων.
Οργανισμός πληρωμών	Οργανισμός στον οποίο κράτος μέλος αναθέτει τη διαχείριση των γεωργικών δαπανών της ΕΕ.
Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα Ναρκωτικά (EUDA)	Οργανισμός της ΕΕ που παρέχει εμπειρογνωσία σχετικά με διάφορες πτυχές του φαινομένου των παράνομων ναρκωτικών στην ΕΕ.
Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Λειτουργική Διαχείριση Συστημάτων ΤΠ Μεγάλης Κλίμακας στον Χώρο Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης (eu-LISA)	Οργανισμός της ΕΕ αρμόδιος για την επιχειρησιακή διαχείριση πληροφοριακών συστημάτων μεγάλης κλίμακας σχετικά με τις θεωρήσεις και τα ταξίδια στην ΕΕ.
Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου (Ευρωπόλ)	Όργανο της ΕΕ που υποστηρίζει τα κράτη μέλη στην πρόληψη και στη διερεύνηση της τρομοκρατίας, του κυβερνοεγκλήματος και άλλων μορφών σοβαρού εγκλήματος.
Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την κατάρτιση στον τομέα της επιβολής του νόμου (CEPOL)	Όργανο της ΕΕ που αναπτύσσει, υλοποιεί και συντονίζει προγράμματα κατάρτισης για τους υπαλλήλους των αρχών επιβολής του νόμου.
Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο (EUAA)	Όργανο της ΕΕ επιφορτισμένο να εξασφαλίζει ότι τα κράτη μέλη της εφαρμόζουν σωστά την ενωσιακή νομοθεσία περί ασύλου.
Ορθοφωτογραφία	Αεροφωτογραφία που έχει υποστεί διόρθωση για την εξάλειψη της επίδρασης του υψόμετρου, της κλίσης και της μορφολογίας του εδάφους, με σκοπό τη διασφάλιση της ακρίβειας των μετρήσεων των αποστάσεων.

Όρος	Επεξήγηση
Ορίζων 2020	Το πρόγραμμα έρευνας και καινοτομίας της ΕΕ για την περίοδο 2014-2020.
Ορίζων Ευρώπη	Το πρόγραμμα έρευνας και καινοτομίας της ΕΕ για την περίοδο 2021-2027.
Όριο ουσιώδους μεγέθους	Επίπεδο πέραν του οποίου τα σφάλματα που εντοπίζονται σε υπό έλεγχο πληθυσμό ή σε σύνολο χρηματοοικονομικών καταστάσεων θεωρείται ότι επηρεάζουν την ακρίβεια και την αξιοπιστία.
Ορόσημο	Ποιοτικό μέτρο της προόδου κράτους μέλους προς την ολοκλήρωση μεταρρύθμισης ή επένδυσης που περιλαμβάνεται στο εθνικό σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας.
Ορόσημο δικλίδων	Ειδική απαίτηση που αφορά τα συστήματα ελέγχου και δικλίδων ενός κράτους μέλους και η οποία πρέπει να εκπληρωθεί, προκειμένου η χώρα να μπορεί να λάβει χρηματοδότηση από τον ΜΑΑ.
Παραγωγική επένδυση	Επένδυση που εξασφαλίζει απόδοση επί του κόστους, είτε από οικονομική άποψη είτε μέσω της αύξησης της παραγωγικότητας, της απασχόλησης ή της ανταγωνιστικότητας ή της ενίσχυσης της καινοτομίας.
Παραδοσιακοί ίδιοι πόροι (ΠΙΠ)	Έσοδα της ΕΕ που εισπράττονται από τελωνειακούς δασμούς και εισφορές ζάχαρης.
Παρατυπία	Παράβαση ενωσιακών (ή συναφών εθνικών) κανόνων ή συμβατικών υποχρεώσεων.
Παρέμβαση αγροτικής ανάπτυξης	Μέτρο στήριξης της αγροτικής ανάπτυξης συνοδευόμενο από μια σειρά προϋποθέσεων επιλεξιμότητας που καθορίζονται από ένα κράτος μέλος στο στρατηγικό του σχέδιο για την ΚΓΠ.

Όρος	Επεξήγηση
Περιθώριο (του προϋπολογισμού)	Η διαφορά μεταξύ των ιδίων πόρων που απαιτούνται για τη χρηματοδότηση του προϋπολογισμού της ΕΕ και του ανώτατου ορίου των ιδίων πόρων, ήτοι του υψηλότερου ποσού μέχρι το οποίο η Επιτροπή δικαιούται να ζητά κεφάλαια από τα κράτη μέλη για την κάλυψη πρόσθετων υποχρεώσεων, όπως αυτές που απορρέουν από το χρέος της ΕΕ.
Περίοδος προγραμματισμού	Το χρονικό διάστημα κατά το οποίο σχεδιάζεται και υλοποιείται πρόγραμμα δαπανών της ΕΕ.
Περιορισμός εμβέλειας	Προσδιορισμός σε έκθεση ελέγχου τομέων που δεν καλύπτονται από την ελεγκτική γνώμη, λόγω της αδυναμίας του ελεγκτή / της ελέγκτριας να καταλήξει σε συμπέρασμα.
Πίνακας προσωπικού	Ο μέγιστος αριθμός των διαθέσιμων θέσεων απασχόλησης ανά κατηγορία υπαλλήλων και μισθολογική κλίμακα σε ένα θεσμικό ή άλλο όργανο της ΕΕ.
Πιστοποιητικό για τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις	Έγγραφο που πιστοποιεί την επιλεξιμότητα των δαπανών που δηλώνουν οι δικαιούχοι στις αιτήσεις πληρωμής τους.
Πίστωση	Ποσό το οποίο, στο πλαίσιο ενός προϋπολογισμού, προορίζεται για συγκεκριμένο σκοπό. Ο προϋπολογισμός της ΕΕ περιλαμβάνει πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων και πιστώσεις πληρωμών.
Πίστωση ανάληψης υποχρέωσης	Ετήσιο ανώτατο όριο των ποσών που είναι διαθέσιμα στον προϋπολογισμό της ΕΕ για συγκεκριμένες δαπάνες.
Πίστωση πληρωμής	Ποσό που διατίθεται για την καταβολή πληρωμής μόλις πληρωθούν οι προβλεπόμενοι όροι.

Όρος	Επεξήγηση
Πλατφόρμα στρατηγικών τεχνολογιών για την Ευρώπη (STEP)	Μέσο της ΕΕ για τη στήριξη της βιομηχανίας και την τόνωση των επενδύσεων σε τεχνολογίες κρίσιμης σημασίας.
Πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά	Στο πλαίσιο των δημόσιων συμβάσεων, η προσφορά που εξασφαλίζει τη βέλτιστη σχέση ποιότητας-τιμής.
Πληρωμή προχρηματοδότησης	Προκαταβολή χρηματικών ποσών για τη χρηματοδότηση καθορισμένων δραστηριοτήτων σε μια δεδομένη περίοδο.
Πληρωμή τοκομεριδίου	Καταβολή των συμβατικά οφειλόμενων τόκων επί ομολόγου ή άλλου χρεωστικού τίτλου.
Πολίτες, ισότητα, δικαιώματα και αξίες (CERV)	Πρόγραμμα για την προάσπιση και την προώθηση των ατομικών δικαιωμάτων και αξιών και την ενθάρρυνση της δημοκρατικής συμμετοχής, ιδίως μέσω στήριξης προς μη κυβερνητικές οργανώσεις.
Πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα	Φαινόμενο κατά το οποίο μια ορισμένη αλλαγή σε συγκεκριμένη εισροή, όπως οι επενδύσεις ή οι εγγυήσεις της ΕΕ, επιφέρει μεγαλύτερη αλλαγή σε μια εκροή, παραδείγματος χάριν στις συνολικές επενδύσεις.
Πολλαπλή συμμόρφωση	Μηχανισμός στο πλαίσιο του οποίου η καταβολή ενισχύσεων στους γεωργούς εξαρτάται από την εκ μέρους τους ικανοποίηση απαιτήσεων σχετικών με το περιβάλλον, την ασφάλεια των τροφίμων, την υγεία και την καλή διαβίωση των ζώων και τη διαχείριση της γης.

Όρος	Επεξήγηση
Πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο (ΠΔΠ)	Το συνήθως επταετούς διάρκειας πρόγραμμα εκτέλεσης των δαπανών της ΕΕ στο οποίο ορίζονται προτεραιότητες (βάσει στόχων πολιτικής) και ανώτατα όρια. Παρέχει τη δομή εντός της οποίας καταρτίζονται οι ετήσιοι προϋπολογισμοί της ΕΕ, με ανώτατα όρια για κάθε κατηγορία δαπανών.
Ποσοστό εκταμίευσης	Το ποσοστό των συνολικών πόρων που εκταμιεύονται από χρηματοδοτικό μέσο προς τελικούς αποδέκτες.
Ποσοτικοποιήσιμο σφάλμα	Ταξινόμηση που χρησιμοποιεί το ΕΕΣ κατά την αναφορά των αποτελεσμάτων των ελεγκτικών δοκιμασιών επί των πράξεων, όταν το ποσό της πράξης που περιέχει σφάλμα μπορεί να μετρηθεί.
Πραγματικό επιτόκιο / Ετήσιο πραγματικό επιτόκιο	Ετησιοποιημένο επιτόκιο, υπολογιζόμενο για λόγους σύγκρισης επί δανείου ή χρηματοπιστωτικού προϊόντος όταν οι τόκοι κεφαλαιοποιούνται σε διαστήματα μικρότερα του έτους.
Πραγματικός συντελεστής προβλέψεων	Το ποσοστό των πιθανών υποχρεώσεων που πρέπει να καλύπτονται από το κοινό ταμείο προβλέψεων.
Πράξη	Ενέργεια που καταχωρίζεται στους λογαριασμούς της ΕΕ, όπως πληρωμή που πραγματοποιείται ή έσοδο που εισπράττεται.
Πρόβλεψη	Λογιστικός όρος που αποδίδει τη βέλτιστη εκτίμηση μιας πιθανής μελλοντικής υποχρέωσης αβέβαιου χρόνου ή ποσού, η οποία εγγράφεται στον ισολογισμό.
Πρόγραμμα	Μέσο για την επίτευξη συγκεκριμένων στόχων πολιτικής της ΕΕ, συνήθως διά συγχρηματοδοτούμενων έργων.

Όρος	Επεξήγηση
Πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης (ΠΑΑ)	Σύνολο εθνικών ή περιφερειακών πολυετών στόχων και δράσεων που έχουν εγκριθεί από την Επιτροπή, για την εφαρμογή της πολιτικής αγροτικής ανάπτυξης της ΕΕ.
(Πρόγραμμα) LIFE	Χρηματοδοτικό μέσο που στηρίζει την εφαρμογή της περιβαλλοντικής και κλιματικής πολιτικής της ΕΕ μέσω της συγχρηματοδότησης έργων σε κράτη μέλη.
Πρόγραμμα της ΕΕ για την απασχόληση και την κοινωνική καινοτομία (EaSI)	Πρόγραμμα της ΕΕ για τη στήριξη των στόχων περί απασχόλησης και κοινωνικής προστασίας/ένταξης της στρατηγικής «Ευρώπη 2020».
Προσέλκυση ιδιωτικών επενδύσεων	Οικονομικό φαινόμενο κατά το οποίο αύξηση των δημόσιων δαπανών οδηγεί σε αύξηση των ιδιωτικών επενδύσεων και άνοδο της ανάπτυξης.
Προσθετικότητα	Αρχή σύμφωνα με την οποία η χρηματοδότηση της ΕΕ πρέπει να συμπληρώνει, και όχι να υποκαθιστά, τις εθνικές δαπάνες.
Προστατευόμενη θαλάσσια περιοχή	Θαλάσσια περιοχή που διά νόμου ή με άλλο τρόπο έχει οριστεί ως περιοχή προστασίας και διατήρησης της βιοποικιλότητας, των φυσικών πόρων και των μνημείων πολιτιστικής κληρονομιάς.
Πρότυπα καλής γεωργικής και περιβαλλοντικής κατάστασης της γης (ΚΓΠΚ)	Σύνολο απαιτήσεων (που καθορίζονται από τα κράτη μέλη σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο) για την προστασία του εδάφους, των υδάτων και της βιοποικιλότητας με τις οποίες πρέπει να συμμορφώνονται οι γεωργοί, προκειμένου να εισπράττουν συγκεκριμένες ενισχύσεις στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής.
Προφίλ εκταμίευσης	Ποσό και χρονοδιάγραμμα των πληρωμών.

Όρος	Επεξήγηση
Πρωτοβουλία για την απασχόληση των νέων (ΠΑΝ)	Πρόγραμμα της ΕΕ για την υποστήριξη νέων που βρίσκονται εκτός εκπαίδευσης, απασχόλησης ή κατάρτισης, σε περιφέρειες όπου το ποσοστό της νεανικής ανεργίας υπερβαίνει το 25 %.
Πρωτοβουλία για τις ΜΜΕ	Κοινό χρηματοδοτικό μέσο της Επιτροπής και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων που σκοπό έχει να διευκολύνει την πρόσβαση των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων σε χρηματοδότηση.
Πρωτοβουλία Επενδύσεων για την Αντιμετώπιση του Κορωνοϊού (CRII)	Δέσμη μέτρων για την ευέλικτη χρήση των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων για την αντιμετώπιση της επιδημικής έξαρσης της COVID-19.
Σταθμισμένος μέσος συντελεστής (ΣΜΣ)	Ποσοστό διά του οποίου διαιρούνται τα συνολικά έσοδα ΦΠΑ ενός κράτους μέλους για τον υπολογισμό της βάσης ΦΠΑ. Λαμβάνει υπόψη όλους τους συντελεστές ΦΠΑ που εφαρμόζονται στο κράτος μέλος, με κάθε συντελεστή να σταθμίζεται σύμφωνα με το μερίδιο της συνολικής αξίας των φορολογητέων πράξεων στις οποίες εφαρμόζεται.
Στατιστική δειγματοληψία	Τεχνική δειγματοληψίας που βασίζεται σε στατιστικές μεθόδους, η οποία χρησιμοποιείται στις ελεγκτικές δοκιμασίες για την εξαγωγή αντιπροσωπευτικών αποτελεσμάτων.
Στήριξη για τον μετριασμό των κινδύνων ανεργίας σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης (SURE)	Δανειοδοτικό καθεστώς της ΕΕ για τη στήριξη μέτρων που αποβλέπουν στη διατήρηση της απασχόλησης, με σκοπό τη μείωση της ανεργίας και της απώλειας εισοδήματος εξαιτίας της πανδημίας COVID-19.

Όρος	Επεξήγηση
Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης	Οι 17 στόχοι που τίθενται στο θεματολόγιο των Ηνωμένων Εθνών για τη βιώσιμη ανάπτυξη με ορίζοντα το 2030, με σκοπό την παρότρυνση της ανάληψης δράσης από όλες τις χώρες σε τομείς κρίσιμης σημασίας για την ανθρωπότητα και τον πλανήτη.
Στρατηγική «Ευρώπη 2020»	Η δεκαετής στρατηγική της ΕΕ που εξαγγέλθηκε το 2010 με σκοπό την ενίσχυση της ανάπτυξης και τη δημιουργία θέσεων εργασίας.
Στρατηγικό σχέδιο της ΚΓΠ	Έγγραφο που καταρτίζει κράτος μέλος της ΕΕ στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής για την περίοδο μετά το 2020, στο οποίο περιγράφεται πώς προτίθεται να επιτύχει τις επιδιώξεις του εντός του πλαισίου των γενικότερων στόχων της συγκεκριμένης πολιτικής.
Σύγκλιση	Διαδικασία διά της οποίας τα κράτη μέλη που επιθυμούν να υιοθετήσουν το ευρώ επιδιώκουν να ικανοποιήσουν συγκεκριμένα οικονομικά και κανονιστικά κριτήρια.
Συμπληρωματική αναδιανεμητική εισοδηματική στήριξη για τη βιωσιμότητα	Πρόσθετη άμεση ενίσχυση που καταβάλλεται για τα πρώτα εκτάρια επιλέξιμης γης που δηλώνουν οι γεωργοί που δικαιούνται βασική εισοδηματική στήριξη για τη βιωσιμότητα, με στόχο την ανακατανομή της εισοδηματικής στήριξης από τις μεγάλες γεωργικές εκμεταλλεύσεις προς τις γεωργικές εκμεταλλεύσεις μικρού ή μεσαίου μεγέθους.
Συμφωνία εταιρικής σχέσης	Συμφωνία μεταξύ της Επιτροπής και κράτους μέλους ή τρίτης χώρας / τρίτων χωρών στο πλαίσιο προγράμματος δαπανών της ΕΕ, στην οποία ορίζονται, παραδείγματος χάριν, στρατηγικά σχέδια, επενδυτικές προτεραιότητες ή όροι παροχής εμπορικής ή αναπτυξιακής βοήθειας.

Όρος	Επεξήγηση
Συμφωνία μεταβίβασης αρμοδιοτήτων	Συμφωνία που συνάπτεται μεταξύ της Επιτροπής και προσώπων ή οντοτήτων για την εκτέλεση κονδυλίων της ΕΕ υπό καθεστώς έμμεσης διαχείρισης.
Συμφωνία συνεισφοράς	Σύμβαση που συνάπτεται μεταξύ της Επιτροπής και άλλου διεθνούς οργανισμού για την εκτέλεση κονδυλίων υπό καθεστώς έμμεσης διαχείρισης.
Συμφωνία του Κοτονού	Συμφωνία μεταξύ της ΕΕ, των κρατών μελών της και των κρατών της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού, η οποία σκοπό έχει την προώθηση της οικονομικής, κοινωνικής και πολιτιστικής ανάπτυξης, της ειρήνης και της ασφάλειας, καθώς και ενός σταθερού και δημοκρατικού πολιτικού περιβάλλοντος.
Συνδεδεμένη (εισοδηματική) στήριξη	Ετήσια άμεση ενίσχυση ανά επιλέξιμο ζώο ή εκτάριο γης που καταβάλλεται σε γεωργούς δραστηριοποιούμενους σε συγκεκριμένους τομείς, με σκοπό την αντιμετώπιση δυσκολιών που ανακύπτουν λόγω των προσπαθειών που καταβάλλονται για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, της βιωσιμότητας ή της ποιότητας.
Συνολικά επιτρεπόμενα αλιεύματα	Η μέγιστη ποσότητα που μπορεί να αλιεύεται από ένα απόθεμα ιχθύων ετησίως, στο πλαίσιο της κοινής αλιευτικής πολιτικής.
Συντελεστής Gini	Μέτρο του βαθμού ανισότητας σε έναν στατιστικό πληθυσμό, όπως λόγου χάριν ο βαθμός απόκλισης της κατανομής του πλούτου ή του εισοδήματος μιας χώρας από την απόλυτα ίση κατανομή.
Συντελεστής καταβολής ΦΠΑ	Ποσοστό που εφαρμόζεται στη βάση υπολογισμού του ΦΠΑ κάθε κράτους μέλους, προκειμένου να υπολογιστεί ο ίδιος πόρος που βασίζεται στον ΦΠΑ.
Συντελεστής προβλέψεων	Ποσοστό εγκεκριμένης χρηματοοικονομικής υποχρέωσης που πρέπει να αντιστοιχεί σε πρόβλεψη.

Όρος	Επεξήγηση
Σύστημα αναγνώρισης αγροτεμαχίων (Identification system for agricultural parcels, ISAP)	Βάση δεδομένων όπου καταχωρίζονται οι γεωργικές εκτάσεις, η οποία συστάθηκε και επικαιροποιείται τακτικά από τα κράτη μέλη βάσει εναέριας ή δορυφορικής ορθοφωτογραφίας. Χρησιμοποιείται, αφενός, για τη χορήγηση άμεσων ενισχύσεων στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής και, αφετέρου, για τους ελέγχους επιλεξιμότητας των αιτήσεων των γεωργών.
Σύστημα αναγνώρισης αγροτεμαχίων (Land parcel identification system, LPIS)	Βλέπε «Σύστημα αναγνώρισης αγροτεμαχίων (Identification system for agricultural parcels, ISAP)».
Σύστημα διαχείρισης και δικλίδων	Δομή εντός της οποίας διενεργούνται δραστηριότητες δικλίδων σε σχέση με τα προγράμματα δαπανών της ΕΕ.
Σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής (ΣΕΔΕ)	Μηχανισμός της αγοράς που επιτρέπει σε οργανισμούς που εκπέμπουν αέρια του θερμοκηπίου να αγοράζουν και να πωλούν δικαιώματα εκπομπής.
Σύστημα παρακολούθησης εκτάσεων (AMS)	Τεχνολογία για τη συστηματική παρατήρηση, παρακολούθηση και αξιολόγηση των γεωργικών δραστηριοτήτων με τη βοήθεια δορυφορικών δεδομένων.
Σύστημα υποβολής αιτήσεων ενίσχυσης με γεωχωρικά στοιχεία (GSA)	Σύστημα που παρέχει τη δυνατότητα σε δικαιούχους να υποδεικνύουν οπτικά τις εκτάσεις για τις οποίες αιτούνται ενίσχυση. Είναι ενσωματωμένο, κατά περίπτωση, στο σύστημα υποβολής αιτήσεων ενισχύσεων με βάση τα ζώα.
Σφάλμα	Το αποτέλεσμα εσφαλμένου υπολογισμού ή παρατυπίας που προκύπτει από τη μη συμμόρφωση με νομικές και συμβατικές απαιτήσεις.
Σχέδιο διορθωτικού προϋπολογισμού	Πρόταση της Επιτροπής για τροποποίηση του προϋπολογισμού της ΕΕ στην πορεία εκτέλεσής του.

Όρος	Επεξήγηση
Σχέδιο χρηματοδότησης	Εξαμηνιαία ανακοίνωση της Επιτροπής στην οποία προσδιορίζονται οι λεπτομέρειες όσον αφορά τον δανεισμό της ΕΕ κατά το επόμενο εξάμηνο, συμπεριλαμβανομένων των ενδεικτικών ποσών και του χρονοδιαγράμματος έκδοσης ομολόγων.
Σωρευτικός υπολειπόμενος κίνδυνος	Οι δαπάνες που παραμένουν παράτυπες στο τέλος περιόδου προγραμματισμού, αφού ληφθούν όλα τα διορθωτικά μέτρα.
Ταμείο Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης	Μέσο στήριξης των κρατών μελών της ΕΕ και των υπό ένταξη χωρών για την ανταπόκριση σε φυσικές καταστροφές και καταστάσεις έκτακτης ανάγκης στον τομέα της δημόσιας υγείας.
Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (ΤΑΜΕ)	Ταμείο της ΕΕ για την υποστήριξη της ανάπτυξης στα κράτη μέλη μιας κοινής πολιτικής για το άσυλο και τη μετανάστευση, συμπεριλαμβανομένων μέτρων για τη βελτίωση της διαχείρισης της μετανάστευσης.
Ταμείο για την ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων (ΤΟΔΣ)	Ταμείο της ΕΕ που παρέχει στήριξη για την αγορά εξοπλισμού προς χρήση στη διαχείριση των συνόρων και στους τελωνειακούς ελέγχους.
Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης (ΤΔΜ)	Ταμείο της ΕΕ για τη στήριξη των κοινοτήτων και των περιφερειών που υφίστανται τις μεγαλύτερες οικονομικές επιπτώσεις από τη μετάβαση σε μια κλιματικά ουδέτερη οικονομία.
Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας – Αστυνομική Συνεργασία (ΤΕΑ-ΑΣ)	Συνιστώσα του Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας που χρησιμοποιήθηκε για τη διαχείριση θεμάτων ασφάλειας και αστυνόμευσης στην ΕΕ την περίοδο 2014-2020. Η χρηματοδότηση συνεχίστηκε την περίοδο 2021-2027, όχι ως χωριστή συνιστώσα αλλά ως αναπόσπαστο μέρος του Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας.

Όρος	Επεξήγηση
Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας – Σύνορα και Θεωρήσεις (ΤΕΑ-Σύνορα και Θεωρήσεις)	Συνιστώσα του Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας που στήριζε τη διαχείριση των συνόρων της ΕΕ κατά την περίοδο 2014-2020, την οποία διαδέχθηκε το Μέσο Χρηματοδοτικής Στήριξης για τη Διαχείριση των Συνόρων και την Πολιτική Θεωρήσεων της περιόδου 2021-2027.
Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας (ΤΕΑ)	Ταμείο της ΕΕ που στηρίζει την αστυνομική συνεργασία και τη δράση για την πρόληψη και την καταπολέμηση του εγκλήματος.
Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς τους Απόρους (ΤΕΒΑ)	Ταμείο της ΕΕ για την υποστήριξη των δράσεων των κρατών μελών με στόχο την παροχή τροφίμων και άλλης υλικής συνδρομής στα φτωχότερα μέλη της κοινωνίας.
Ταμείο Συνοχής (ΤΣ)	Ταμείο της ΕΕ για τη μείωση των οικονομικών και κοινωνικών ανισοτήτων στην ΕΕ μέσω της χρηματοδότησης επενδύσεων στους τομείς των μεταφορών και του περιβάλλοντος σε κράτη μέλη με κατά κεφαλήν ακαθάριστο εθνικό εισόδημα που δεν υπερβαίνει το 90 % του μέσου όρου της ΕΕ.
Τεκμαρτός τρόπος προσέγγισης	Προσέγγιση που χρησιμοποιεί η Επιτροπή για έργα πολλαπλών χορηγών, βάσει της οποίας η συνεισφορά της ΕΕ προστίθεται σε εκείνες άλλων χορηγών και δεν προορίζεται για τη χρηματοδότηση συγκεκριμένων δαπανών. Οι απαιτήσεις της ΕΕ όσον αφορά την επιλεξιμότητα των δαπανών θεωρείται ότι πληρούνται αφ’ ης στιγμής οι συνεισφορές όλων των άλλων χορηγών επαρκούν για την κάλυψη όλων των δαπανών που θεωρούνται μη επιλέξιμες βάσει των ενωσιακών κανόνων.

Όρος	Επεξήγηση
Τελικός αποδέκτης / Αποδέκτης	Φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ωφελείται τελικά από δραστηριότητα χρηματοδοτούμενη από την ΕΕ, την οποία δρομολογεί ή υλοποιεί δικαιούχος συνδρομής της ΕΕ.
Τελωνειακή Αρχή της ΕΕ	Προτεινόμενος αποκεντρωμένος οργανισμός που θα είναι αρμόδιος, μεταξύ άλλων, για τον συντονισμό, σε επίπεδο ΕΕ, της εκτίμησης κινδύνου των αγαθών που εισέρχονται στην ενιαία αγορά.
Τελωνειακοί έλεγχοι μετά τον εκτελωνισμό / έλεγχοι μετά την παράδοση	Τελωνειακοί έλεγχοι που πραγματοποιούνται μετά τη χορήγηση άδειας παραλαβής των εμπορευμάτων από τις τελωνειακές αρχές.
Τελωνειακός κόμβος δεδομένων της ΕΕ	Κεντρικό σύνολο τελωνειακών πληροφοριακών συστημάτων που θα αντικαταστήσει τις ρυθμίσεις που ισχύουν επί του παρόντος στα κράτη μέλη.
Τεχνική βοήθεια	Χρηματοδοτική στήριξη για τη διευκόλυνση των μερών που συμμετέχουν στην υλοποίηση χρηματοδοτούμενων από την ΕΕ προγραμμάτων και έργων.
Τιμή-στόχος	Ποσοτικό μέτρο της προόδου κράτους μέλους προς την ολοκλήρωση συγκεκριμένης μεταρρύθμισης ή επένδυσης που περιλαμβάνεται στο εθνικό του σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας.
Τομέας εστίασης	Προτεραιότητα δευτέρου επιπέδου στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης της ΕΕ.
Τυποποιημένο μοναδιαίο κόστος	Προκαθορισμένη τιμή για συγκεκριμένη ποσότητα δραστηριοτήτων, εισροών, εκροών ή αποτελεσμάτων.

Όρος	Επεξήγηση
Υπερ-ορόσημο	Στην περίπτωση της Ουγγαρίας ή της Πολωνίας, πρόσθετες απαιτήσεις, λόγου χάριν σχετικά με τη διαφθορά, τις δημόσιες συμβάσεις ή την ανεξαρτησία της δικαιοσύνης και τη λήψη αποφάσεων, οι οποίες πρέπει να πληρούνται προκειμένου η χώρα να μπορεί να λάβει χρηματοδότηση από τον ΜΑΑ.
Υπερπόντιες χώρες και εδάφη (ΥΧΕ)	Χώρες και εδάφη που δεν ανήκουν στην ΕΕ, αλλά συνδέονται συνταγματικά με κράτος μέλος.
Υπολειπόμενο ποσοστό σφάλματος (ΥΠΣ) / Υπολειπόμενο ποσοστό κινδύνου (ΥΠΚ) / Υπολειπόμενο συνολικό ποσοστό σφάλματος (ΥΣΠΣ)	Το ποσοστό ενός πληθυσμού που δεν θεωρείται κανονικό, αφού συνεκτιμηθεί ο αντίκτυπος του συνόλου των διαδικασιών δικλίδων, των ανακτήσεων και των διορθώσεων.
Υποψήφια χώρα	Χώρα της οποίας την αίτηση για προσχώρηση στην ΕΕ έχει αναγνωρίσει επίσημα το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο.
Φάκελος διασφάλισης	Σύνολο εγγράφων που υποβάλλει στην Επιτροπή ένα κράτος μέλος σχετικά με τα ΕΔΕΤ και το οποίο περιλαμβάνει τους ετήσιους λογαριασμούς, σχετική σύνοψη, έκθεση ελέγχου, διαχειριστική δήλωση και ελεγκτική γνώμη.
Φόρος προστιθεμένης αξίας (ΦΠΑ)	Έμμεσος φόρος κατανάλωσης επί της παραγωγής και διανομής αγαθών και της παροχής υπηρεσιών, που βαραίνει τελικά τον τελικό καταναλωτή.
Χρηματοδοτική και διοικητική συμφωνία-πλαίσιο (ΧΔΣΠ)	Συμφωνία που διέπει τη συνεργασία μεταξύ της Επιτροπής και του ΟΗΕ σχετικά με τους Αναπτυξιακούς Στόχους της Χιλιετίας.
Χρηματοδοτική στήριξη προς τρίτους	Μηχανισμός, γνωστός και ως «κλιμακωτή χρηματοδότηση», στο πλαίσιο του οποίου οι κύριοι δικαιούχοι επιχορηγήσεων του προγράμματος «Ορίζων 2020» μπορούν να διανέμουν χρηματοδότηση σε άλλους οργανισμούς και επιχειρήσεις.

Όρος	Επεξήγηση
Χρηματοδοτικό μέσο / Μέσο χρηματοοικονομικής τεχνικής	Χρηματοδοτική στήριξη από τον προϋπολογισμό της ΕΕ υπό τη μορφή επενδύσεων μετοχικού ή οιονεί μετοχικού κεφαλαίου, δανείων ή εγγυήσεων ή άλλων μέσων επιμερισμού του κινδύνου.
Χρηστή δημοσιονομική διαχείριση	Διαχείριση των πόρων σύμφωνα με τις αρχές της οικονομίας, της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας.
Χώρα συνοχής	Κράτος μέλος της ΕΕ που είναι επιλέξιμο για στήριξη από το Ταμείο Συνοχής.
Χώρες μέτριας ή αναδυόμενης καινοτομίας	Ταξινόμηση που χρησιμοποιείται στον ευρωπαϊκό πίνακα αποτελεσμάτων για την καινοτομία για κράτη μέλη με βαθμολογία 70-100 % (μέτριας καινοτομίας) ή κάτω του 70 % (αναδυόμενης καινοτομίας) του μέσου όρου της ΕΕ.
Χώρες του προγράμματος (Erasmus+)	Τα κράτη μέλη της ΕΕ, η Ισλανδία, το Λιχτενστάιν, η Νορβηγία, η Σερβία, η Βόρεια Μακεδονία και η Τουρκία.
ABAC	Το ηλεκτρονικό σύστημα της Επιτροπής για τη διαχείριση των πράξεων εκτέλεσης του προϋπολογισμού και των λογιστικών πράξεών της.
eGrants	Διαδικτυακή πλατφόρμα της Επιτροπής για τη διαχείριση των επιχορηγήσεων έρευνας που παρέχει η ΕΕ, καθ’ όλο τον κύκλο ζωής τους.
Erasmus+	Πρόγραμμα της ΕΕ για τη στήριξη της εκπαίδευσης, της κατάρτισης, της νεολαίας και του αθλητισμού στην Ευρώπη, το οποίο παρέχει πρωτίστως σε φοιτητές την ευκαιρία να σπουδάσουν και να αποκτήσουν εμπειρία στο εξωτερικό.
EU4Health (Η ΕΕ για την υγεία)	Το σχέδιο δράσης της ΕΕ για την υγεία για την περίοδο 2021-2027.

Όρος	Επεξήγηση
Galileo	Το παγκόσμιο δορυφορικό σύστημα πλοήγησης της ΕΕ.
InvestEU	Μηχανισμός για την κινητοποίηση ιδιωτικών επενδύσεων σε έργα στρατηγικής σημασίας για την ΕΕ. Διαδέχθηκε το ΕΤΣΕ το 2021.
NextGenerationEU (NGEU)	Δέσμη χρηματοδότησης που έχει ως στόχο να βοηθήσει τα κράτη μέλη της ΕΕ να ανακάμψουν από τις οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19.
Pari passu	Αρχή σύμφωνα με την οποία, στο πλαίσιο διαδικασίας αφερεγγυότητας, τα περιουσιακά στοιχεία που απομένουν προς διανομή μεταξύ των μη εξασφαλισμένων πιστωτών κατανέμονται κατ' αναλογία προς την οφειλή σε κάθε πιστωτή.
REACT-EU	Πρόγραμμα στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας NextGenerationEU που παρέχει πρόσθετη χρηματοδότηση στα υφιστάμενα προγράμματα της πολιτικής συνοχής, με σκοπό την ανάκαμψη από την κρίση και, παράλληλα, την προώθηση του πράσινου και του ψηφιακού μετασχηματισμού.
REPowerEU	Πρωτοβουλία της ΕΕ για τον τερματισμό της εξάρτησης από τα ορυκτά καύσιμα, τη διαφοροποίηση του ενεργειακού εφοδιασμού και την επιτάχυνση της μετάβασης σε καθαρές μορφές ενέργειας.
SUMMA	Το νέο σύστημα λογιστικής και χρηματοοικονομικής διαχείρισης της Επιτροπής που τέθηκε σε λειτουργία στις αρχές του 2025 και αντικατέστησε το ABAC.